

מערכת 'קו עיתונות' מאחלת לקוראיה ולכל בית ישראל פסח כשר ושמח

בית המדרש 'חזון יוסף'

זמני כניסת ויציאת החג
חג המצות

י-ם	18:25	19:38
ב"ב	18:43	19:40
פ"ת	18:22	19:40

להזקק תורה: **4261#** | הקו לשלוחה: **073-275-7000**

- בני ברק
- ירושלים
- פתח תקוה
- אלעד
- בית שמש
- חולון - בתים
- רחובות
- חדרה - נתניה
- צפון
- דרום
- שרון

השבעה

בחולון בתים וראש"צ

מבית 'קו עיתונות' רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

בס"ד • העיתון המרכזי של חולון בתים מבית רשת 'קו עיתונות' • יום שני י"ב ניסן תשפ"ג 3/4/23 • גיליון מס' 676 **קו עיתונות**

בתשובה לבג"צ בעניין ניגוד העניינים מודה ראש הממשלה נתניהו:

נתניהו יריב לוין | צילום:נועם מושקוביץ, דוברות הכנסת

"הרפורמה משפיעה על הביטחון והכלכלה"

עוד טען נתניהו באמצעות עורכי דינו: "פסק הדין לא אסר על ראש הממשלה לדון בוועדה לבחירת שופטים וראש הממשלה עצמו הודיע והוא חוזר ומודיע שוב מפורשות שהוא מסכים לכך שלא יהיה שופט חדש שיבחר על ידי הוועדה לבחירת שופטים שיהיה מעורב בעניינו" | **עמ' 8**

בין רפורמה למהפכה: פרופ' טליה אינהורן והמומחה למשפט חוקתי פרופ' יניב רוזנאי בראיונות לחג | **עמ' 10**

ואפילו כלנו חכמים

הרב שמעון רגובי, יו"ד ארגון 'מזור', מספר על האחריות הכבדה הרובצת על כתפי היועצים הרבכובאים

עמ' 24

כל המרבה לספר

הסופר החרדי המצליח יאיר וינשטוק המוכר גם בשמו הספרותי מ. אדבל, מתכנה לספר בראיון חג את הסיפור שלו

עמ' 20

נאמר לפניו שירה חדשה

מסע מרתק בעקבות מאות הלחנים האבודים שהלחין כ"ק האדמו"ר מקאליב צוק"ל ברגעי שמחה והתעלות

עמ' 16

יריד הספרים הגדול בעולם

עד **60%** הנחה על 12 תשלומים

כ"ב-ל' בניסן 13-21.4

השלימות שביצירה • נוסד בתוניס

מוסד הרב קוק

רח' הרב מימון 1 ירושלים • א'-ה' 10:00-22:00, ו' 9:00-13:00 • מוצ"ש עד חצות • 02-6515592 • www.mosadharavkook.com

פארק ג'ננה

הפארק האתגרי הכי ג'ננה בעולם

מבצע לחול המועד פסח

כרטיס כניסה ופעילויות
85 ₪ במקום 109 ₪

5 כרטיסי כניסה ופעילויות בפארק
ועוד 2 כרטיסי מבקרים
במחיר מיוחד של 345 ₪

הפארק ממוקם בהרי ירושלים, 10 דקות ממרכז ירושלים וכ 30 דקות ממרכז הארץ. חניות רבות ללא תשלום צמוד לפארק ותחבורה ציבורית עד מחלף חמד והליכה רגלית של כ 7 דקות. הפארק מתפרס על שטח ענק ובו מתחמים ציבוריים מוצלים עם שולחנות קק"ל וספסלים.

בפארק תמצאו מגוון אפשרויות ופעילויות כגון:

אתגרי חבלים, קירות טיפוס, גלישה באומגה, קפיצת באנג'י,
קליעה למטרה עם רובים וכדורי צבע וקליעה למטרות עם חץ וקשת ועוד.

מובטחת לכם הנאה, סיפוק, ספורט ושעשוע

חשוב לקרוא את כללי הבטיחות, הלבוש וההתנהגות
במתחמי הפעילות בעמוד הבית של הפארק לפני ההגעה.
מידע על שעות הפעילות בעמוד הבית ובפייסבוק.
הפארק סגור בשבתות ובחגים

לפרטים:

073-3949100

שלוחת שיווק

אתגרי חבלים, קירות טיפוס, גלישה אחת באומגה, קפיצת באנג'י אחת,
ירי למטרות עם 10 כדורי צבע וירי של חיצים למטרות עם חץ וקשת.

חדש! נשר לפסח למהדרין - קטניות

71 אורן לונדון BSD

במוצרים הכשרים לפסח
למהדרין - קטניות, מופיעה חותמת
כשרות בית יוסף על האריזה ומסומן
בצמוד לתאריך הכיתוב:
"כשר לפסח למהדרין - קטניות"

AL'TERNATIVE

למהדרין בפסח יש תנובה

פרווה

הרה"ג ראובן אלבז ראש מוסדות "אור החיים" וחבר מועצת חכמי התורה

לעשה נפלאות גדולות לבדו

החליט העבד לאכול את הדג, אך כשהגיע לחציו לא היה מסוגל להמשיך מרוב הסירחון שבו והקיא את כל מה שאכל, וביקש העבד מהמלך לקבל מלקות במקום אכילת הדג. מיד זימן המלך את השוטר החזק ביותר במדינה והורה לו שיצליף בעבד מכות נמרצות, כשהגיע למכה השלושים העבד לא היה מסוגל להמשיך ואמר למלך שהוא מוכן לשלם את הקנס במקום המלקות. נמצא שהעבד גם אכל מהדג, גם קיבל את המכות וגם שילם את הכסף.

ואתו הדבר קרה עם פרעה, משה רבינו הורה לו לשלח את ישראל ובכך יחסוך מעצמו מכות והוצאה כספית, אך פרעה לא היה מוכן, לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלח (שמות ה', ב), ולבסוף גם שילח את ישראל, "קומו צאו מתוך עמי" (שמות יב, לא), גם קיבל מכות- והרבייתי את אחתי ואת מופתי בארץ מצרים (שם ז, ג), וגם שילם לישראל כסף רב, כהבטחת ה' יתברך לאברהם אבינו- ואחרי כן יצאו ברכש גדול (בראשית טו, יד).

בתחילת ההגדה אנו אומרים: "השתא הכא, לשנה הבאה בארץ ישראל, השתא הכא עבדי, לשנה הבאה בני חורין"- ידועה קושיית המפרשים מדוע חזר וכפל את המילה "השתא הכא", ולכאורה היה לו רק לומר "השתא הכא עבדי, לשנה הבאה בארץ ישראל בני חורין", ומדוע הכפיל לומר בתחילה "השתא הכא", ואח"כ שוב כפל ואמר "השתא הכא עבדי"?

ישנם כמה וכמה ביאורים בדבר (במקום אחר הארכנו בזה יותר), אך אחד ההסברים הוא שיכול להיות מצב שיושבים ישראל על אדמתם אך הגאולה השלימה עדיין לא מגיעה, עדיין מרגישים בסוג של עבדות ומגבלות מסוימת שלא יכולים לעשות כרצוננו אלא צריכים לשקול ולחשב כל דבר מיוחד האומות, ולכן אנו מתפללים ומבקשים לשנה הבאה שנוכה לגאולה השלימה ונהיה בעצמאות שלימה ואמתית תחת שלטונו של מלכנו מלך המשיח, וכל המחבלים והמשטינים יפחדו ויברחו מפנינו, כי מתנו כל האנשים המבקשים את נפשך (שמות ד, יט), וישראל ישכון לבטח (ירמיה כג, ו), ואף על פי שיתקמה, עם כל זה אַחַךּ לֹא בְּכַל יוֹם שִׁבּוּא (משלוש עשר עיקרים שקוראים בכל בוקר לאחר תפילת שחרית).

את האמונה הזו צריכים אנו להחזיר בנו ובבנינו בלילה הקדושה הזו שבעזרת ה' עוד יבוא היום בקרוב בקרוב שנוכה לראות את ישועת ה' השלימה, ישועת ה' כערף עין, ותחזינה עינינו בשוכב לציון ברחמים, שמחים בבנין עירך, וששים בעבודתך, ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לציון ונודה לך שיר חדש על גאלתנו ועל פדות נפשנו (מנוסח ההגדה- ברכת גאל ישראל), במהרה בימינו, אמן.

זאת, מ"מ בלילה זו על ידי תיאור סיפור יציאת מצרים והודאה לה' יתברך על ניסיו ונפלאותיו שעשה ועושה עמנו, נחקקים הדברים בילדים ומלווים אותם לכל החיים, ולכן שומעים אנו לא מעט סיפורים על אנשים שרצו להתרחק משמירת התורה והמצוות רח"ל, אך בזוכרם את ליל הסדר יחד עם כל המשפחה חזרו בהם והסתופפו שוב תחת כנפי השכינה, כי קדוש היום לאדנינו (מושאל מנחמיה ח, י), ובכוחו לפעול גדולות ונצורות.

ובזכות ישראל זוכרים את הניסים שהקב"ה עשה ועושה עמם ומשבחים ומקלסים אותו עליהם, ממשיך הקב"ה ועושה להם עוד ניסים ונפלאות, כדברי רבותינו (מדרש תהילים יח) כל שעושים לו נס ומהלל ומשבח את הקב"ה עושים לו עוד נס שנאמר "נתתה ליראיך נס להתנוסס" (תהילים ס, ו).

על הפסוק לץ תקה ופתי יערם (משלי יט, כה), דרשו רבותינו (יעוי' במנורת המאור פרק ת"ת ד"ה ועוד גרסינן שדרש זאת מדנפשיה ונמשכו אחריו בספרי המוסר) לץ תקה- זה פרעה, ופתי יערם- אלו ישראל, הקב"ה הכה את פרעה ומצרים באותות ומופתים באדמת בני חם (מתפילת ערבית- ברכת אמת ואמונה), ועל ידי זה קיבלו ישראל חכמה בינה ודעת שלא לעשות כמעשיהם והתחזקה האמונה שהתרופפה מהם מעט, וידעתם פי אני ה' (שמות ב, י) - על ידי המכות שהביא ה' יתברך על מצרים חזרה בחזרה אמונת ישראל בה' יתברך, כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם נאם ה' (ירמיה לא, לג).

בתחילה פרעה לא היה מוכן לשלח את ישראל, ואף לא היה מוכן לשלם כסף צאן ובקר עבור ישראל שיזבחו לאלוהיהם במדבר, ובנוסף לכך לא הסכים לקבל מכות מאת ה' יתברך והגיב בזלזול ובעזות מצח לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלח (שמות ה', ב), אך לבסוף הוא גם קיבל מכות, גם שילם כסף רב וגם שילח את ישראל. במדרש מובא על כך מעשה במלך ששלח את עבדו לקנות לו דג, הלך העבד לשוק וראה דג גדול ושמן אך ריחו היה נודף כיון שלא היה כל כך טרי, אולם חשב העבד ואמר בליבו: "המלך לא ירגיש, אתבלן את הדג היטב עם הרבה כמון שום ובצל והמלך לא ישים לב, העיקר שאעשה את ציווי המלך".

קנה העבד את הדג, בישלו והגישו לפני המלך, אך המלך לא היה מסוגל לאוכלו, ריחו הרע היה נודף וחמת המלך בערה בו, ויקצף המלך מאד ותמתו בערה בו (אסתר א, יב), זימן המלך את העבד והציב בפניו שלוש אפשרויות לשלם עבור המעשה הנפשע שעשה: או שיאכל את הדג הרע שבישל, פאשר עשית יעשה לך גמלה ישוב בראשך (עובדיה א, טו), או שיקבל חמישים מלקות על שהעזיז להגיש לפני המלך דג כזה, או שישלם למלך מאה זהובים.

נמצאים אנו בערב החג הקדוש- ימי חג הפסח שבו כל בית ישראל מתעוררים ומקבלים את אותה הארה והשפעה שזכו לה אבותינו בימים ההם שיצאו ממצרים מעבדות לחרות, ונהפכו להיות בגדר הללו עבדי ה' ולא עבדי פרעה (מגילה יד ע"א), כפי שרמזו זאת המפרשים בפסוק ושמרת את החקה הזאת למועדה מימים ימימה (שמות יג, ט), מלמד שאותם ימים באים לקראתנו, ויציאת מצרים מתחדשת בכל שנה ושנה, ולכן בכל דור ודור תיב אדם לראות את עצמו פאלו הוא יצא ממצרים (מנוסח ההגדה), כאילו הוא בעצמו יצא מעבדות לחרות ומשעבוד לגאולה.

וכן מובא ברמח"ל (רבינו משה חיים לוצאטו בספרו דרך ה' ח"ד פ"ז) שגלגל הזמן חוזר, ההשפעות וההארות שהיו באותם ימים קבועים בגלגל הזמן, ואנחנו בסה"כ צועדים בתוך אותו גלגל, ולכן בימים קדושים אלו יכולים אנו לזכות להתחזקות באמונה הצרופה בה' יתברך המועברת לנו מדור דור ונטיעתה בבנינו בנכדנו ובצאצאנו אחרינו, ולזכות לראות בניסי ה' וגאולתו השלימה כפי שגאל את אבותינו והוציאם ממצרים, כך יראה לנו בישועתו ויגאלנו גאולת עולם, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות (מיכה ז, טו), הראה לבנים מה שלא זכו לראות האבות (ילקוט שמעוני בשלח).

אחת המצוות החשובות והיקרות בלילה זו וגולת הכותרת היא מצוות "והגדת לבנך ביום ההוא לאמר" (שמות יג, ח), לא אמרתי אלא בשעה שמצה ומרור מונחים לפניך (מכילתא ובהגדה), ונאמר (שמות י, ב) ולמען תספר לבאזני בנך וכן בנך את אשר התעללתי במצרים, וביארו המפרשים שדקדקה התורה לומר "באזני בנך" להורות שיש לספר לילדים לפי אוזנם השומעת, כמידת הבנתם ושכלם, כפי שפוסק הרמב"ם (פרק ז' מהלכות חמץ ומצה הלכה ב') וזה לשונו: מצוה להודיע לבנים ואפלו לא שאלו. ולפי דעתו של בן אביו מלמדו. כיצד? אם היה קטן או טפש אמר לו: "בני, כלנו היינו עבדים כמו שפחה זו או כמו עבד זה במצרים, ובלילה הזה פדה אותנו הקדוש ברוך הוא ויוציאנו לחרות". ואם היה הבן גדול וחכם מודיעו מה שארע לנו במצרים ונסים שיעשו לנו על ידי משה רבנו, הפל לפי דעתו של בן:

ובספר המצוות כתב הרמב"ם (מצווה קנ"ז): היא שציוונו לספר ביציאת מצרים בליל חמשה עשר מניסן בתחילת הלילה כפי צחות לשון המספר. וכל מי שיוסיף במאמר, ויאריך הדברים בהגדלת מה שעשה לנו השם ומה שעשו לנו המצרים מעול וחמס, ואיך לקח השם נקמתנו מהם, ולהודות לו יתעלה על כל טוב שגמלנו, יהיה יותר טוב, כמו שאמרו וכל המאריך לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח.

בלילה קדושה זו יורדת הארה גדולה משמים שבה אפשר להחזיר את האמונה והמידות הטובות בבנינו, על אף שבמשך השנה פעמים שלא מצליחים כל כך לעשות

קו עיתונות
רשת השבועונים המקומית המובילה והגדולה בציבור החרדי

בעיות הפצה?
טל': 03-5796643, פקס: 03-5796645

לפרסום בלוח מזל וברכה
03-6162228

לפניות למערכת: avig@kav-itonut.co.il
המערכת אינה אחראית על תוכן המודעות פניות למועדה הרוחנית יש לשלוח לת.ד. 2106

קול העיר **השבוע** **השבוע** **השבוע** **השבוע** **השבוע** **השבוע** **השבוע**
בני ברק בירושלים באלעד בפתח תקוה בחולון בתים ברחובות בבית שמש ארצי ביזנס

משרדים ראשיים:
דון בן גוריון 19 ב"ב ת.ד. 2106
טל: 03-5796643
פקס: 03-5796645
Office@kav-itonut.co.il

לוח מזל וברכה: שרית אסרף
מזכירת לוח: רחל הורביץ
גרפיקה: מיכל גוילי
צלמי מערכת: עוזי ברק, יוסי שחר, פוטו ציון, בועז בן ארי
מו"ל: קו עיתונות דתית בע"מ
הדפסה: גרופופרינט בע"מ

מו"ל ויו"ר דירקטוריון: אריאל קוניק
עורך ראשי: ינון פלח
כתבים ומשתתפים: אבי גרינצייג, מנדי קליין, אלי כהן, יחיאל חן, חיים רייך, יוסף טולידנו, יונתן בירנבוים
צרכנות ומשפחה: הילה פלאח-כהן
מחלקת מכירות: חזקי פרקש

טירת צ'בי

גל אורן לרנדפס

חופש אמיתי זה ליהנות מחול המועד בלי לעמוד שעות במטבח

בארוחה משפחתית, בפיקניק או בביקור חגיגי
חול המועד טעים הרבה יותר עם מגוון המוצרים
הכשרים למהדרין של טירת צ'בי
שסוגרים לכם את הפינה בקלי קלות

גם בפסח - טירת צ'בי. טעים להתבשר.

למהדרין יש
תנובה

מוצרי טירת צ'בי בכשרות:
הרב שלמה רוזנפלד, הרבנות האזורית עמק המעינות.
הרב שלמה מחפוד, בד"ץ יורה דעה או בד"ץ קהילות.

תושבת ב"ב תובעת מיליונים בשל רשלנות רפואית בבית חולים

ר' חרדית תושבת בני ברק הגישה בימים אלה באמצעות עו"ד אלי מאור תביעה בסכום של 2,500,000 ש"ח בגין רשלנות רפואית בחדר לידה, שבעקבותיה היילודה נפטרה

עו"ד אלי מאור (צילום: מיכל קושרוב)

מאת: יחיאל חן

ממה שאירע לה ובאשמתי הישירה. יש לציין כי ע"פ הנטען בכתב התביעה שהוגש בשם ההורים לבית המשפט השלום בהרצליה, מסכת הייסורים של המשפחה החרדית בבית החולים במרכז הארץ לא תמה. לאחר מות ביתם, ולאחר שהשתחררו מבית החולים, הובהר להם שבית החולים לקח ללא הסכמתם המפורשת את גופת ביתם המנוחה, וקבר אותה ככל הנראה בבור נפלים מרוכז, בבית קברות במקום קבורה שאינו ידוע להם, וזאת כאמור ללא קבלת רשותם ו/או הסכמתם המפורשת של ההורים.

בצר להם המשפחה המיוסרת הסמיכה את עורך דין אלי מאור לצרף לתביעתם בגין רשלנות רפואית בגין כאב וסבל ואובדן הנאות החיים, גם תביעה בגין פגיעה באוטונומיה של היולדת על גופה ועל גופת ביתה, וכן בגין פגיעה בכבוד המת וכבוד האדם, והיכולת של המשפחה האבלה, להביאה לקבורה ולהתאבל כהלכה.

לפנייתנו אליו השיב עורך דין אלי מאור, המומחה לתביעות רשלנות רפואית בלידה שמדובר במקרה מצער וכואב ביותר בגין מוות מיותר של יילודה, שהגיעה בריאה ושלמה לבית חולים ומצאה בשל רשלנות רפואית חמורה את מותה בו. עו"ד מאור אישר לנו שההורים של היילודה אכן במצב רגשי לא קל ומורכב, ויחד עם זאת עומדים על זכויותיהם המשפטיות והממוניות עד תום מול בית החולים כדת וכדין, לקבלת פיצויים בגין המוות המיותר של ביתם והתנהלותם הקלוקלת בקבורתה ללא אישור, במקום לא ידוע.

עוד ציין בפנינו עורך דין אלי מאור שישנה חשיבות רבה להבאת פרטי המקרה הנ"ל לידיעת הציבור דווקא בשלב זה, מאחר ובית החולים הנתבע, עומד על כך בכל תביעות הרשלנות רפואית, בסוף כל תביעה רשלנות רפואית בבית המשפט, כתנאי שההורים הניזוקים יקבלו פיצויים במסגרת הסדר פשרה מהיר, שההורים יתחייבו בכתב ובחתימתם שפרטי המקרה ופרטי הפיצויים הכספיים שהם יקבלו, לא יפורסמו בפומבי או בכלי התקשורת, ואף לא ימסרו לאף אחד מלבד ההורים ומלבד עורך דינם, וזאת כמובן בין היתר על מנת למנוע ריבוי והישנות של תביעות בגין רשלנות רפואית בחדר לידה נגד בית החולים.

ר' חרדית תושבת בני ברק, יחד עם בעלה שמחו ביותר באשר התבשרו כי הם עתידים להיות הורים לתינוקת בריאה. לאחר 9 חודשים, בשמחה רבה הגיעו ר' ובעלה לבית חולים במרכז הארץ על מנת להתקבל לחדר לידה. ר' נבדקה במסגרת מרפאת אחיות בקבלה לבית חולים גדול ומוכר ליולדות במרכז הארץ, ונמצא שם שנוכח מצבה הרפואי יש להעבירה להשגחה במחלקה יולדות תוך מעקב על התפתחות הלידה והשגחה על היולדת. במהלך אשפוזה של ר' במחלקה להריון בסיכון גבוה, היא לא חוברה באופן רציף למוניטור לבדיקת דופק העובר, ולא בוצע אחריה מעקב רפואי כנדרש. ר' קמה ממיטתה מספר פעמים מיוזמתה לעמדת אחיות מילדות, ומסרה להם שהיא מרגישה לחצים והתקדמות לידה, אולם היא נבדקה ע"י מיילדת רק לאחר זמן ממושך ולאחר הפעם השנייה שפנתה למרפאת אחיות.

בבדיקתה ע"י מיילדת בביה"ח, לאחר שפנתה מיוזמתה בפעם השנייה למרפאת אחיות, הובהר כי אין דופק ליילודה וכי יש לבצע ניתוח להוצאת הילדה המתה מבטנה.

ר' ובעלה פנו לעורך דין אלי מאור מבני ברק, המומחה בתביעות רשלנות רפואית בלידה, ועו"ד אלי מאור הגיש עבורם בימים אלה לבית המשפט השלום בהרצליה, תביעה לסעד של פיצויים בסכום של 2,500,000 ש"ח בגין רשלנות רפואית בלידה נגד בית החולים במרכז הארץ, כשלקטב התביעה צורפה כראיה חשובה חוות דעת רפואית מנומקת של מומחה בכיר במיילדות וגניקולוגיה, שציין במסקנותיו שהתנהלות צוות בית החולים הייתה רשלנית ביותר, וגרמה למותה המיותר של היילודה, שהייתה בריאה ושלמה.

יצוין כי בכתב התביעה מפורטת פגישה שנעשתה ביוזמת מנהל מחלקת יולדות בבית החולים עם היולדת, המתנייפת בבכי במחלקה, לאחר שהבינה שהיילודה שלה נפטרה, וכשהיולדת החרדית מבקשת ברוב רחמיה ממנהל מחלקת היולדות, שלא להעניש את צוות המיילדות, שבכו אף הן על אובדן ביתה שקרה באשמתי, וכך היולדת ברוב אצילותה מבקשת ממנהל המחלקה בתחינה, שלא לפגוע בפרנסתן של המיילדות, שהביעו חרטה וצער רב

קורות חיים ותיק עבודות:
shlomi@kav-itonut.co.il

**משדרגים את מערך
ההפצה לפניות
בנושאי הפצה
053-3955220**

קו עיתונות | כל ישראל | מלחמה

גל אורן לנדרט

חכם, נרשם ומטייל בחינם

בנק הפועלים מזמין אתכם לטייל במאות אתרים, מוזיאונים וסיורים שפתוחים בשבילכם **בחינם ובהרשמה מראש** בימי חוה"מ פסח ט"ז עד כ' ניסן (לא כולל שבת י"ז ניסן)

• חוות הדקלים • סדנאות ניפוח זכוכית של רון ארט יודאיקה • סיור בצמחי תבלינים בחמדת שדות • מוזיאון יד מרדכי • אתר ראשונים בקיבוץ רוחמה	• אזור ירושלים והסביבה • שביל האבנים הכחולות • האמה החשמונאית בטיילת ארמון הנציב	• אזור הצפון • מוזיאון לוחמי הגטאות • מוזיאון הרמן שטרוק חיפה
• אזור השפלה והדרום • מרכז מורשת יהדות תימן • כפר ביתא ישראל • מוזיאון ג'ו אלון בנגב • הגדת חבל ימית • יש חווה כזאת - כפר סילבר • המאהל של מיכה	• אזור השרון והסביבה • החוויה המתגלגלת - בית הגלגלים הרצליה • פלנתניה, מרכז מידע חלל ותרבות	• אזור ת"א והמרכז • המוזיאון הישראלי במרכז יצחק רבין • מוזיאון בית הפלמ"ח

**לפרטים והרשמה היכנסו
לאתר בנק הפועלים המותאם**

ההרשמה נפתחת בי"א ניסן 2.4. ימי חוה"מ פסח ט"ז ניסן עד כ' ניסן 7-11.4, לא כולל שבת י"ז ניסן 8.4. בהתאם לשעות הפעילות בכל אתר. הפעילויות הפתוחות לציבור הינן באחריות המוסדות ו/או האתרים המקיימים את הפעילות ובכפוף לכל דין, לרבות הוראות משרד הבריאות התרבות והספורט, ביחס לכל אתר. הכניסה לאתר מותנית בהצגת כרטיס שהוזמן מראש באתר ההרשמה עם תאריך ושעת ביקור עדכניים.

"הרפורמה מעשייה על הביטחון והכלכלה"

עוד טען נתניהו באמצעות עורכי דינו: "פסק הדין לא אסר על ראש הממשלה לדון בוועדה לבחירת שופטים וראש הממשלה עצמו הודיע והוא חוזר ומודיע שוב מפורשות שהוא מסכים לכך שלא יהיה שופט חדש שיבחר על ידי הוועדה לבחירת שופטים שיהיה מעורב בעניינו. כל בר דעת מבין שבעת משבר לאומי בעל השלכות פנימיות וחיצוניות, ראש הממשלה, מחויב לפעול"

מאת: חיים רייך

נתניהו ורייך | צילום: מעם מושקוביץ, דוברות הכנסת

ראש הממשלה בנימין נתניהו הודה ביום ראשון השבוע בתשובתו לבג"צ כי המהפכה המשפטית משפיעה על ביטחון המדינה, ולכן הוא אינו מנוע מלהתערב בה חרף הסכם ניגוד העניינים שבו הוא מצוי. העתירה הוגשה על ידי התנועה לאיכות השלטון, ולפיה נתניהו הפר את הסדר ניגוד העניינים שלו ואת פסיקת בג"ץ שאוסרת עליו לעסוק בנושאים משפטיים. בנאומו, עליו עתרה התנועה לאיכות השלטון, התייחס נתניהו בפעם הראשונה למהפכה המשפטית ואמר כי הוא "נכנס לאירוע". ראש הממשלה אמר כי הוא ידאג לטפל בחקיקה זו באופן אישי, וכי מנע ממנו לעסוק בכך עד עכשיו כי "איימו להוציא אותי כראש ממשלה כנבצרות".

כזכור, לאחר נאומו של נתניהו, אמרה היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב מיארה כי בדברים שנשא, הפר נתניהו את פסיקת בג"ץ בעניינו וכתבה כי "הצהרתך וכל פעולה שתבוצע על ידך בניגוד לאמור היא בלתי חוקית ונגועה בניגוד עניינים". נתניהו הגיב באמצעות עורכי דינו לעתירה וטען כי "אזרחי ישראל בחרו רק לפני חודשים ספורים, ברוב ברור, במפלגות המרכיבות את הקואליציה הנוכחית. כל המפלגות המרכיבות את הקואליציה הנוכחית, הודיעו באופן ברור במערכת הבחירות, שהן מעוניינות שחבר הכנסת בנימין נתניהו יעמוד בראשות הממשלה".

בהמשך הדברים טען נתניהו כי "פסק הדין לא אסר על ראש הממשלה לדון

מודיע שלדעתו הוא עלול להוביל חליה למלחמת אחים; כאשר נשיא ארה"ב ומנהיגי העולם מביעים בנושא עמדה ומשוחחים עליו עם ראש הממשלה; כאשר הנושא משפיע על ביטחון המדינה וכלכלתה; ראש הממשלה חייב מתוקף תפקידו לנהל את הנושא ולהיות מעורב בו ואין לכך שמץ של קשר לענייניו האישיים. זו המשמעות של תפקיד ראש הממשלה, וזו המשמעות של בחירת אזרחי מדינת ישראל".

אלימות ולהבטחת החוק והסדר והתפקוד השוטף של המדינה, ביטחונה ויציבותה הכלכלית של המדינה, ושמירה על יחסי החוץ של המדינה".

בכך למעשה הודה נתניהו בפעם הראשונה כי הרפורמה המשפטית משפיעה על "ביטחון המדינה וכלכלתה".

בנוסף טען נתניהו באמצעות עורכי דינו: "עם כל הכבוד לכל הסדר ניגוד עניינים, כאשר יש נושא שנושא המדינה

בוועדה לבחירת שופטים וראש הממשלה עצמו הודיע והוא חוזר ומודיע שוב מפורשות שהוא מסכים לכך שלא יהיה שופט חדש שיבחר על ידי הוועדה לבחירת שופטים שיהיה מעורב בעניינו. כל אדם בר דעת מבין שבעת של משבר לאומי בעל השלכות פנימיות וחיצוניות למדינת ישראל, ראש הממשלה, מחויב לפעול לטובת העם כדי לנסות להביא להסכמה לאומית רחבה ככל האפשר, למניעת

"יש להקים בדחיפות בית חולים אחד לפחות במרכז העיר ירושלים, זה עניין של פיקוח נפש"

יו"ר ארגון 'ורפא ירפא' הרב חיים מילר שוחח בעניין עם יו"ר ועדת הכספים ח"כ משה גפני ועם יו"ר ועדת הבריאות של הכנסת ח"כ אריאל בוסו שהתחייבו לפעול בעניין ולקדם את היעד החשוב להצלת חיי אדם

מאת: חיים רייך

על רקע ההפגנות הסוערות שהתקיימו בירושלים בימים האחרונים, והעומסים בכבישי העיר כחלק מההשלכות של העבודות הנרחבות בתשתיות שבמרכז העיר, קורא יו"ר ארגון החסד הרפואי 'ורפא ירפא', הרב חיים מילר, לכל הגורמים הרלוונטיים, לשלב ידיים ולאחד כוחות, כדי להקים בהקדם בית חולים נוסף בירושלים, שימוקם במרכז העיר.

הרב מילר מציין כי מאז סגירת בית החולים 'ביקור חולים', נותר מרכז העיר כשהוא ללא מענה רפואי משמעותי, והדבר

עולה בחיי אדם. כמו כן, בעקבות שריפה גדולה שהתחוללה בסמוך לפני חודשים אחדים, נסגר בית היולדות למשך תקופה לא מוגדרת, והיולדות ממרכז העיר צריכות לנסוע במשך חצי שעה ויותר בדרכן לבית החולים, מצב שהוא בלתי נתפס ובלתי ניתן להכלה, במיוחד כמדובר בעיר הבירה של ישראל, והמרכז הרוחני של העם היהודי כולו.

"לצד בתי החולים הענקיים והמתקדמים שהתברכה בהם ירושלים, יש צורך גם בבתי חולים קטנים, שיהיו נגישים יותר", אומר הרב מילר. "בעבר טענתי שצריכים לבנות שני בתי חולים נוספים במרכז העיר ואני

עדיין סבור כך, אבל לכל הפחות שייבנו עוד בית חולים אחד!".

לדבריו "ישנה חשיבות רבה גם לפיזור נכון של בתי חולים בין ריכוזי אוכלוסייה, והזמן שנדרש כדי להגיע לבית החולים במקרי חירום, צריך להיחשב גם הוא כמדד בעל חשיבות רבה בכל הקשור לקביעת מיקומם של בתי החולים. עוד לפני עבודות התשתית וההפגנות, מרוב חלקי ירושלים היה צורך בנסיעה של כחצי שעה ויותר כדי להגיע לבית חולים, וזה מצב שאסור לאפשר את הנצחתו. הדישה החד משמעית היא שהגורמים הרלוונטיים במשרד הבריאות הם שיטפלו בנושא".

בהקשר זה שוחח הרב מילר עם יו"ר ועדת הכספים ח"כ הרב משה גפני שהבטיח לקחת את הנושא לתשומת לבו, ולהשתדל לפעול בעניין, כדי שיוקצו התקציבים הנדרשים לטובת בנייתו של בית חולים נוסף במרכז העיר.

כמו כן שוחח הרב מילר עם יו"ר ועדת הבריאות וסגן יו"ר הכנסת ח"כ הרב אריאל בוסו, שהקשיב לדבריו בקשב רב, והבטיח לפעול מצדו ולנסות לקדם את העניין מכיוון העלאת והדגשת הצורך הרפואי הדחוף שבהקמת בית חולים נוסף בירושלים.

יש לנו 4 כוסות של מיץ ענבים בשאר החג מומלץ לשתות מים

סקרים בדקו ומצאו << סקרים בדקו ומצאו >>
70% מהציבור מעדיף שיגישו לו מים
>> ואגשו ולאב סולאם <<

הידעת?
בבקבוק 1.5 ליטר
שתיה מתוקה
יש כ-30
כפיות סוכר!

כשאתם מגישים לאורחים ולמשפחה שלכם קנקן מים אתם מכבדים אותם ושומרים על בריאותם.

שתיה מתוקה מעלה את הסיכון לחלות בסוכרת, השמנה, מחלות לב וכלי דם, עששת ועוד.
כ-80% מקטיעות הגפיים בישראל הן תוצאה של סיבוכי סוכרת.

חן כפר בריא nNei

קו מידע בריאות לציבור החרדי
03-5097000

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

אפלייבריא
התכנית הלאומית לחיים פעילים ובריאים

צא ולמד: סיפורה של הרפורמה המשפטית בעיניים

חודשים ארוכים זה הנושא הכמעט יחיד על סדר היום - הרפורמה שהציג שר המשפטים במעמד של בג"ץ, של היועמ"שים ושל הכנסת • כדי להבין את הסוגיה לעומק, בניכוי רעש הרקע הפוליטי, שוחחנו עם שניים מהמומחים הבולטים משני צדדי המתרס: חברת צוות המו"מ פרופ' טליה איינהורן, והמומחה למשפט חוקתי פרופ' יניב רוזנאי • מה דעתם על הרפורמה בכללותה - פסקת ההתגברות, הרכב הועדה למינוי שופטים, מעמד היועמ"שים וביטול עילת הסבירות, האם יש סיכוי לפשרה וכיצד הם מנתחים את המצב • מיוחד

בין רפורמה למהפכה

אבי גרינצייג |

בשנים 2017-2020. פרופ' רוזנאי כיהן בעבר כמזכיר הכללי של העמותה למשפט ציבורי בישראל וכיום חבר הוועד המנהל שלה. תחומי המחקר שלו הם משפט חוקתי השוואתי, תאוריה חוקתית ותורת החקיקה. רוזנאי הוא גם נצר למשפחת גרנשטקורן, מי שהיה ראש העיר הראשון בבני ברק, ומשפחתו החזיקה בעבר את המאפייה הגדולה בעיר.

פרופ' רוזנאי, אתה נחשב לקול בולט של ההתנגדות לרפורמה. האם לדעתך אין מקום בכלל לרפורמה במערכת המשפט?

"בוודאי יש!", משיב פרופ' רוזנאי, "אבל חשובה ונחוצה יותר רפורמה שתחזק את אמון הציבור בכנסת ובמפלגות. אמון הציבור בפוליטיקאים מצוי בתחתית הסולם. דווקא אמון הציבור במערכת המשפט הוא כפול מהאמון בכנסת. בזה קריטי לטפל."

"הכנסת שלנו קטנה יחסית, הן ביחס לאוכלוסייה והן במבט השוואתי, ומספרה כבר מזמן אינו משקף את הצרכים הייצוגיים של המדינה. אם בעבר חבר כנסת אחד שירת כ-6,716 איש, הרי שכיום, גרוסו מודו, יש לנו חבר כנסת אחד על כל 75 אלף איש. במבט השוואתי, ישראל יוצאת דופן לרעה במידת הייצוגיות בבית המחוקקים. בניו-זילנד גם יש 120 חברי פרלמנט אך מחצית ממספר התושבים של ישראל!"

"בתקופת קום המדינה היה היגיון רב במספר 120. כיום פחות. בנוסף, אחוז השרים או סגני השרים מבין חברי הכנסת הוא גם בין הגבוהים בעולם. תלוי בכנסת, אך בין 20-30 אחוזים מחברי הכנסת פשוט אינם פנויים לעבודה הפרלמנטאית של ייצוג הבחורים, פיקוח על הרשות המבצעת וטיוב עבודת החקיקה."

"הכנסת גם מצויה ברף העליון של מספר הוועדות. כל ח"כ משובץ לכמה ועדות - מה שלא מאפשר התמקצעות בתחומי הוועדות ומביא לנוכחות דלילה בדיונים חשובים, לרבות דיוני חקיקה. תקוזה את חברי הממשלה, יושבי ראש כנסת וועדות, וקיבלתם מספר ממש קטן של ח"כים שזמינים לעבודה הפרלמנטרית השוטפת. לכן צריך לדאוג להגדלת הכנסת (הצעתי להוסיף בית עליון של 60 ח"כים שייבחרו בבחירות אזוריות). חיזוק הכנסת, הוספת חובת קוורום, הוספת מנגנוני פיקוח פרלמנטריים, מעבר להצבעה בפתק פתוח, מי שהורשע בעבירה פלילית במסגרת כהונה בתפקיד ציבורי לא יתמנה לשר או לכהונה כחבר הכנסת ועוד."

ובכל זאת, הסכמת כי יש מקום גם לרפורמה במערכת

אחרי חודשיים של מאבק בלתי פוסק בוועדות הכנסת, בהפגנות המונים, בתקשורת ובזירה הפוליטית כולה. מאבק שכמעט הפיל את הממשלה שזה עתה קמה, שיצר תופעה של סרבנות, של איומים לפגוע בכלכלת ישראל, של לחצים בינלאומיים, נכנסנו לחודש של 'הפסקת אש', במהלכו ינסו הצדדים להגיע להבנות ולרפורמה בהסכמה בבית הנשיא.

באופן אירוני, מרבית מתנגדי הרפורמה הנוכחית מסכימים בעצמם על הצורך ברפורמה, הויכוח הוא על האיד ועל המה, ונדמה כי מרבית אזרחי ישראל כבר אבדו בעצמם בתוך סבך הפרטים, הדעות, האפשרויות והחשובים.

שוחחנו עם שתיים מהדמויות הבולטות ביותר בדיון הציבורי המתעורר, שניים המהווים סמכויות מקצועיות, להבדיל מאלו הפוליטיות: האחת, פרופ' טליה איינהורן, חברת צוות המו"מ של הקואליציה בבית הנשיא ותומכת מובהקת של הרפורמה, שאף הופיעה לא מעט במהלך הדיונים בוועדת חוקה. השני, פרופ' יניב רוזנאי, נמנה על מובילי ההתנגדות לרפורמה, ומאלו שמקפידים לפרוש משנה סדורה בתחום.

נזכיר בתמצית את ארבע הסוגיות שהועלו על סדר היום במסגרת השלב הראשון של הרפורמה שהציג לפני כחודשיים שר המשפטים יריב לוין: האחת, שינוי הרכב הוועדה למינוי שופטים, באופן שווחם של הפוליטיקאים החברים בוועדה יגדל משמעותית. השנייה, ביטול עילת הסבירות, בפרט בכל הנוגע להחלטות פוליטיות. השלישית, הסדרת מעמד היועמ"שים במשרדי הממשלה וצמצום סמכויותיהם כמי שאומרים את המילה האחרונה. והרביעית, העברת פסקת התגברות שתאפשר לכנסת לחוקק שוב חוקים שנפסלו על ידי בג"ץ והגבלת הביקורת השיפוטית על חוקים מלכתחילה.

רפורמה בכנסת תחילה

פרופ' יניב רוזנאי מכהן כפרופ' חבר וסגן הדיקן בבית הספר הארי רדזינר למשפטים, ומנהל משותף של מרכז רובינשטיין לאתגרים חוקתיים באוניברסיטת רייכמן. רוזנאי הוא יו"ר משותף של הסניף הישראלי של הארגון הבינלאומי למשפט ציבורי וחבר המועצה המנהלת של הארגון בין השנים 2019-2022. הוא מייסד-משותף של האגודה הישראלית לחקיקה וכיהן כיו"ר משותף שלה

הפגנת מתנגדי הרפורמה

המשפט, מה לדעתך השינויים שכן צריך לעשות?
 "יש בהחלט גם מקום לרפורמה במערכת המשפט. רק לא לרפורמה הזו. הבעיה העיקרית - שמעניינת את הציבור - היא עומס וסחבת במערכת המשפט. ולכן הרפורמה העיקרית צריכה להיות הוספת ערכאת ערעור פלילית/אזרחית/מנהלית בין המחוזי לעליון, מה שיפנה את העליון לבחור את 200 התיקים הכי חשובים לגיוון בהם, וכמובן, הוספת תקנים לשופטים. אין לזה קשר לרפורמות המוצעות".

ברפורמה הנוכחית יש ארבעה חלקים שונים, ננסה רגע לפרק אותם אחד לאחד. נתחיל בוועדה למינוי שופטים - מדוע זה רע שפוליטיקאים ממנים שופטים? במה אנחנו שונים מכל מדינה בעולם? למה החלופה היא ששופטים יחזיקו בזכות וטו? "צריך להפסיק עם ההטעיות על כך שאנחנו 'שונים מכל מדינה בעולם'. זה פשוט לא נכון. ראשית, מחקר של פרופ' עמיחי כהן וד"ר גיא לוריא שפורסם לאחרונה, בחן את שיטות המינוי ב-42 מדינות (חברות ה-OECD, ומדינות נוספות) מבין הדמוקרטיות המובילות בעולם במדד הדמוקרטיה) והראה שאין כמעט דמוקרטיה שממנה שופטים בלי למנוע שליטה קואליציונית - שזה הכיוון אליו הממשלה מנסה לקחת אותנו. אפילו במדינות המעטות שבהן הקואליציה ממנה את השופטים, קיימת התייעצות בגורמי מקצוע או בוועדות סינון מקצועיות. מודל נפוץ בעולם המערבי - הן היתר בבריטניה, אירלנד, קנדה, דנמרק ושוודיה - הוא דווקא זה של ועדה עצמאית עם רוב של שופטים ומשפטנים שהמלצותיה תמיד מאושרות. זאת ועוד, בעוד שהממשלה לוקחת אותנו להליך פוליטי, בעשורים האחרונים מסתמנת מגמה עולמית הפוכה של דה-פוליטיזציה ושל ביוזר הכוח במינוי שופטים.

"שנית, בניגוד לבתי משפט חוקתיים בעולם, בית המשפט העליון שלנו לא עוסק רק בעניינים חוקתיים. ההיפך, הוא עוסק בעיקר בערעורים אזרחיים, מנהליים ופליליים. מתוך כ-10,000 תיקים שנסגרו בשנה שעברה, פחות מחמישית היו בג'צ'ים. אנחנו צריכים ועדה שתהיה מבוססת על מומחיות ומקצועיות.

"שלישית, הקואליציה מדברת בהצעתה לא רק על בית המשפט העליון אלא על כל בתי המשפט (בתי המשפט המחוזי, השלום וכו'). המשמעות היא דרמטית. הקואליציה, יחד עם הנשיא (שהיא תמנה...), תמנה את השופטים לכל ערכאות השיפוט. כ-800 תקני שיפוט ייפכו מושא לג'ובים פוליטיים. זו סכנה גדולה. ההיפך; אם כבר עושים רפורמה לבחירת שופטים, אז יש להוציא את נבחרי הציבור בוועדה לבחירת שופטי ערכאות מקצועיות ולהחליפם באנשי מקצוע. לפוליטיקאים עצמם, פרט לשר המשפטים, אין מקום בוועדה שאמורה להחליט מי יהיה שופט תעבורה טוב יותר. הוועדה לבחירת שופטים לא אמורה להיות מקום לחלוקת מאות ג'ובים למקורבים, אלא המקום שבו נבחרים מיטב השופטים לפתור סכסוכים ושאלות משפטיות מקצועיות".

אם היית צריך להציע פשרה רצויה בנושא הזה של הרכב הוועדה למינוי שופטים, לאן היית מכוון?
 "שינוי אחד שאני מציע לאמץ הוא לקבוע בחקיקה את הנוהג שלפיו אחד מנציגי חברי הכנסת בוועדה הוא מהאופוזיציה, וכן את הדרך שבה האופוזיציה בוחרת נציג זה; יש לוודא כי את הנציג הזה תקבע שירות האופוזיציה והוא לא ייבחר בהצבעה כללית בכנסת. עיגון זה ישקף את תפקידה החשוב של האופוזיציה בדמוקרטיה הפרלמנטרית הישראלית ואת יחסי הכוחות בין הקואליציה לאופוזיציה.

"אף שיכולת ההשפעה של נציג אחד מצומצמת יחסית, בוודאי בהשוואה לממשלה, שלה שלושה נציגים (שני שרים וחבר מהקואליציה), שינוי זה נועד להבטיח פלורליזם, מגוון דעות ושיקוף של נציגי העם בוועדה, וכן לשמש כמנגנון בטיחות מפני השתלטות חוקתית של הרשות המבצעת באמצעות חברי הקואליציה על ההליך של מינוי השופטים. עיגון האופוזיציה בוועדה לבחירת שופטים משקף גם ערכים של פשרה וקונצנזוס ומן הראוי לקבוע נוהג זה בחקיקה.

"לשיטת המינויים הנוכחית באמצעות הוועדה לבחירת שופטים יתרון גדול שהולם את מערכת המשפט, שכן היא מאזנת היטב בין הצורך של מקצועיות משפטית באמצעות חברות של שלושה שופטים ושני עורכי דין; ובין הצורך של ייצוג פוליטי באמצעות חברותם בוועדה של שני שרים ושני חברי הכנסת. למעשה, הדגם הקיים בישראל נהנה מהיתרונות של כל העולמות: ייצוג פוליטי (ודרישה להסכמה רחבה לשם מינוי לבית המשפט העליון) והקפדה על המקצועיות. לכן, לנוכח החסרונות של דומיננטיות פוליטית בבחירת שופטים, אין לשנות את השיטה הישראלית.

"הייתי כן דואג לקביעת הוראה, כפי שהופיעה בהצעת הנשיא, שבבחירת שופטים, הוועדה תשקול את שיקוף מגוון הקבוצות בחברה הישראלית ואת גיוון הדעות התורת-

פרופ' רוזנאי: הייתי מוכן לקבל פשרה לפיה בית המשפט לא יתערב במינויים של שרים בעילת סבירות. אבל זה רק בתנאי שדיני הכשירות לשרים או סגני שרים יוקשחו וישוריינו היטב במסגרת חוק יסוד החקיקה, וכמובן שלא ישנו אותם בהתאם לצרכים פוליטיים פרסונאליים צרים

פרופ' יוני רוזנאי, צילום: גלעד קוולרצ'יק

שיפוטיות. אגב, מתווה הנשיא מבטל את הוטו של השופטים ומעלה משמעותית את כוחם של נציגי הציבור, בלי לתת שליטה קואליציונית".

זקוקים לשומרי סף

נעבור לנושא עילת הסבירות וביטולה או צמצומה, האם לא נעשה בעילה הזו שימוש מוגזם? האם לגיטימי לדעתך שבג"ץ יפסול מינויי שרים מנימוק של סבירות בלבד?

"זה פשוט לא נכון עובדתית. כפי שהראתה פרופ' קרן ויינשל-מרגל, רק בכשלושה אחוזים מהעתירות לבג"ץ השופטים מחליטים בפסק דין לקבל את העתירה ולהתערב בפעולות הרשויות האחרות. שיעור זה גבוה יותר במסגרת ערעורים על עתירות מנהליות, אולם בהם ההתערבות מטבע התיקים היא בנושאים זניחים יותר ולא בהכרעות מדיניות. במחקר אחר שבחן פסקי דין בנושא המאבק בטורר שנידונו בבית המשפט העליון בין השנים 2000 ל-2008, מצאה פרופ' ויינשל-מרגל כי 3.8% מהם קבע בית המשפט שנושא העתירה אינו שפיט. לעומת זאת, מעל ל-95% מפסקי הדין כללו שימוש במבחני סבירות או מידתיות כדי לבחון את חוקיות פעולת כוחות הביטחון. אבל: השופטים לא התערבו בפועל ב-87.8% מפסקי הדין.

"החשיבות של עילת הסבירות היא לא בעצם ההתערבות בבית המשפט, אלא בכך שרשויות השלטון כולן מבינות שהן צריכות לשקול שיקולים ראויים ולתת להם את המשקל הראוי. תחשבו על כך שהרשות המקומית מרכזת את כל פחי האשפה בשכונה מתחת לבית שלי תוך שקילת רק השיקול של המקום. בלי לשקול את הסכנות לסביבה, לבריאות או לנוחות תושבי הבניין שלי. אני יכול לתקוף את ההחלטה כלא-סבירה. בלי סבירות - הרשויות ירגישו חופשיות לקבל החלטות בלי להתאמץ לשקול את כל השיקולים הראויים".

וגם כאן, נרצה לדעת מה לדעתך תהיה הצעת פשרה ראויה?
 "אני הייתי מוכן לקבל פשרה לפיה בית המשפט לא יתערב במינויים של שרים בעילת סבירות. אבל זה רק בתנאי שדיני הכשירות לשרים או סגני שרים יוקשחו וישוריינו היטב במסגרת חוק יסוד החקיקה, וכמובן שלא ישנו אותם בהתאם לצרכים פוליטיים פרסונאליים צרים".
 הסוגיה הבאה היא מעמדם של היועמ"שים. נשמח להבין קודם כל את החשיבות של "שומרי סף" בעיניך. לכאורה מדובר ברעיון לא דמוקרטי..."

"ההיפך. דווקא במדינות שהפכו ללא דמוקרטיות אנחנו רואים שהדרך לשם עברה באמצעות החלשת שומרי הסף. אנחנו זקוקים לשומרי סף כדי לוודא שהשלטון לא חורג מסמכותו, שאין שחיתויות ושאינן הפרת חוק. דמוקרטיה אין משמעותה שאין כבלים על השלטון".

האם במדינות אחרות קיימת תופעה של שומרי סף שמחזיקים בכוח לחסום או לפסול יוזמות של נבחרי ציבור?

"במחקר שיצא לאחרונה בכתב העת המוביל למשפט חוקתי, נכתב שעורכי הדין של הרשות המבצעת הם בחזית של מתן חוות דעת האם פעולה של הרשות המבצעת היא בהתאם לנורמות חוקיות. הם - נכתב במאמר - שומרי הסף. אכן, ברוב המדינות חוות דעתם אולי אינה מחייבת באופן פורמאלי. אבל אם ממילא מצייתים לחוות הדעת האלו ומתייחסים אליהם כאל מחייבות, אז לא צריך להגיד את זה מפורשות. זה כמו שכשאתי הייתי ילד בשנות ה-80 בירושלים לא נעלנו את הדלת כי אף אחד לא היה חושב להיכנס לביתנו. כשכולם משחקים לפי כללי המשחק - לא צריך לוודא שאין הפרות של הכללים.

"חשוב גם לזכור שאנחנו הדמוקרטיה היחידה בלי מנגנונים אחרים של איזון ובלימה - שני בתי פרלמנט, פיקוח פרלמנטרי עוצמתי, בחירות אזוריות, משטר נשיאותי, משטר פדראלי. כפיפות לגופים על לאומיים. כל מה שיש לנו זה הייעוץ המשפטי ובית המשפט והידיים לשמור עליהם חזקים כל עוד לא מחזקים מנגנוני פיקוח אחרים".

וכמו בנושאים הקודמים, איזה מסלול של פשרה היית מציע כאן?

"הייתי מציע קציבת כהונה של יועצים משפטיים למשרדים. כמו-כן, מאפשר ייצוג עצמאי לממשלה בפני ערכאות במקרים בהם היועץ המשפטי לממשלה לא מוכן להגן על החלטה או חוק".

חותם על מתווה הנשיא

הנושא האחרון ברפורמה שהוצגה על ידי שר המשפטים הוא פסקת ההתגברות. נראה גם שזה הנושא שמעורר הכי הרבה רגישות בקרב אנשי מקצוע. תוכל להסביר לנו מה המצב האידאלי של איזון בין רשויות לדעתך?

"ככל שהולכים על החלשת מנגנון הביקורת החוקתית. כפי שהצעתי (ראו בהמשך), אין שום מקום לפסקת התגברות, שהיא מנגנון שמתאים רק לביקורת שיפוטית חזקה, וגם היא מאוד מאוד חריגה בעולם. היא קיימת רק בקנדה - וגם שם היא מעולם לא הופעלה ברמה הפדראלית, לא חלה על זכויות דמוקרטיות בסיסיות, והגיעה כחבילה יחד עם מגילת זכויות אדם מקיפה ונוקשה. גם בפילנד יש התגברות, אך שם כדי לחוקק חוק חורג בהתגברות צריך רוב בקריאה שנייה ואז המתנה עד אחרי הבחירות הבאות! ורק אז אישור ע"י 2/3 מהפרלמנט. אם רוצים התגברות "דחופה" - זה דורש רוב של 5/6 ואז אישור בקריאה אחרונה ב-2/3... זה הרבה יותר גבוה מרוב של 61. יותר קרוב לרוב של 100 מתוך 120! לא צריך התגברות".

ובכל זאת, במסגרת האיזון בין הרשויות, האם לא מן הראוי להציב בלם הדדי, כלומר מגבלות על פסילת חוקים (רק בהרכב מלא של בג"ץ, למשל) ומגבלה על חקיקה מהודשת שלהם (רוב גבוה יותר)?

"לגבי ביקורת שיפוטית, אם כבר חושבים על רפורמה, אני הצעתי (בספר שפורסם בשנת 2021 על ביקורת חוקתית בישראל) לצמצם את סמכות בית המשפט, כך שביקורת שיפוטית תהיה רק בבית המשפט העליון (בניגוד לכל בית משפט כמו המצב היום), ושהחלטה על אי-חוקתיות של חוק תדרוש הכרעת רוב מיוחד בבית המשפט העליון של לפחות שישה שופטים מתוך הרכב מורחב של תשעה שופטים. כלומר, לא תהיה פסילת חוק על חודו של קול, כמו ברוב המדינות הדמוקרטיות החוקתיות. אם תהיה החלטת רוב של חמישה שחוק אינו חוקתי - החוק נשאר בתוקף, ותהיה הצהרת אי התאמה, והכנסת תחזור לדון בחוק. זה יבטיח שאם יש מחלוקת עזה בין השופטים, תהיה הנסגת שיקול הדעת השיפוטי לטובת נבחרי הציבור".

האם יש הגיון או רציונל שיאפשר לבג"ץ לפסול חוקי יסוד? האם לא מדובר בחריגה מסמכותם?

"בוודאי יש הגיון. סמכותה של הכנסת כאספה מכוונת אינה סמכות מוחלטת. היא אמנם סמכות רחבה ביותר, אך היא מוגבלת על ידי עקרונות היסוד של המדינה. כך למשל, הכנסת כרשות מכוונת אינה מוסמכת לבטל את אופייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית, או לבטל את אופייה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית. העם, הריבון, לא הסמיך את הכנסת לשלול את עקרונות היסוד שלנו. הכנסת הוסמכה לפעול במסגרת עקרונות היסוד של המשטר שמגבילות אף את סמכותה המכוונת.

למנוחה
למנוחה

הקן למורשת הכותל המערבי

נס"ד

ברכת הכהנים המסורתית בכותל המערבי

8:45 תפילת שחרית
9:30 ברכת כהנים
של שחרית
10:15 תפילת מוסף
10:30 ברכת כהנים
של מוסף

יום א' | ג' חוה"מ
י"ח ניסן | 9.4.23
במעמד
הרבנים הראשיים לישראל
ורב הכותל המערבי
והמקומות הקדושים

הכהנים מתבקשים לבוא ולברך את עם ישראל באהבה

לתשומת לב! העיר העתיקה תהיה סגורה לכלי רכב פרטיים במהלך כל ימות החג, יש להגיע בתחבורה ציבורית

■ הכניסות לעיר העתיקה ולכותל המערבי ייסגרו במידה ויהיו עומסים ■ הגבלת הקהל באחריות משטרת ישראל ויש להישמע להוראות המשטרה ■ הציבור מתבקש להישמע להנחיות הסדרנים לטובת בטיחות פוקדי הכותל המערבי ■ יש לעקוב אחרי הפרסומים וההנחיות המתעדכנות מעת לעת.

חדש באתרי הכותל המערבי! ■ מסלול 'הגשר הגדול' ■ מרכז 'שרשרת הדורות'

שעות הפעילות באתרי מנהרות הכותל המערבי הורחבו! הביקור בהזמנה מראש
לפרטים ולהזמנות: *5958 | www.thekotel.org

למידע בנושא נגישות יש לפנות לרכזת הנגישות: תמר מרציאנו טל. 02-6279245 פקס. 02-6667212
מייל. tamar@thekotel.org

אתחיל את חג חג העומר

ראשון שני י"ח י"ט בניסן 9-10.4
עליה המזונית למערת המכפלה, אולם יצחק פתוח!

יום שני י"ט בניסן 10.4 | מופע חג ענק עם הזמרים:

- חיים ישראל
 - אהרן רזאל
 - בני לנדאו
 - אלייצור
 - משה קליין
 - דביר כהן ותזמורתו
- מנחה: יהודה רוזנפלד

סיורים באתרי היישוב היהודי בחברון | הפעלות לילדים | הצגות, ושחקני רחוב

חדש סיורי ספארי מיוחדים באתרי התיירות בקרית ארבע (15 שח לאדם)

אשירה ואזמרה לך:

יום ראשון י"ח ניסן 9.4
5:45 תפילת הודו
06:20 הלל בשמחת חג וכלי נגינה

שמואל אליהו
עם הרב לפני התיבה יעבור הרב אוריאל סעייד

מוקד הזמנת הסעות ארצי 029965333 \ www.hebron.org.il

הסעות מירושלים ללא צורך בהרשמה
קו 201 ישיר לחברון
היציאה מחניון טדי מערב, ליד שער 8 9-1 שעות פעילות הקו:
יום ראשון 12:30 - 17:30 | יום שני: 10:00 - 17:30
24 ש"ח הלוג ושוב תשלום בכרטיס רב קו טעון בחוזה ערך צבור (לא תתאפשר הטענה במקום)

נאמר לפניו שירה חדשה: מסע בעקבות מאות הלחנים האבודים

בנאות דשא בשווייץ

אין כמעט ילד שלמד בבית ספר תורני בארץ ישראל בשנות השמונים והתשעים שלא זכה לראות מקרוב את דמותו של הרבי מקאליב זצוק"ל, שנפטר לפני כארבע שנים, יומיים לאחר פסח תשע"ט. הרבי, ששרד את השואה הנוראה והיה בכל חייו זיכרון חי לקדושי השואה, נהג לעבור במשך עשרות שנים בין מוסדות שונים - בתי ספר, תלמודי תורה, בסיסי צבא, אירועים, כנסים - ולשיר את שירת חייו, שיר הלל לה' יתברך, וגם שירים לזכרם של ששת מיליון קדושי השואה הי"ד.

לא מחזה נפרץ הוא לראות רבי, אדמו"ר מכובד, פורץ בשירה מול קהל, אך לכ"ק האדמו"ר מקאליב, כבוד לא שיחק תפקיד. הוא אחז שאם השירה בפני הקהל תצליח לחזק את הקהל, לקרב אותו ליהדות, לקיים עוד מצוות, הרי שזה שווה הכל.

הוא עצמו חיבר ניגונים ושירים שונים, מהם כאלה הידועים מאד, אך עשרות רבות משיריו נותרו "חבויים" מעין כל, שמורים וגנוזים. אולי הגיע הזמן לחשוף ולהוציא אותם?

לרבי מקאליב ישנם כמה וכמה ניגונים מוכרים מאד שהוא זכה לחבר ולהלחין עם השנים. המוכר שבהם, כנראה, הוא השיר "וכולם מקבלים עליהם". כן, זה שמתנגן כעת בראשכם. השיר בוצע אינספור פעמים על ידי זמרים שונים - ובבתים רבים בשבתות, ובבתי כנסת בהזדמנויות שונות - אך הביצוע המוכר ביותר הוא של מרדכי בן דוד, ששר את השיר באלבום "כולנו יחד", יחד עם אביו, ר' דוד ורדיגר ע"ה.

שיר נוסף, מאד מוכר, שהלחין הרבי, הוא "רבות בנות עשו חיל", במנגינה העליונה והמוכרת. גם שיר זה זכה לביצועים רבים מאד. אברהם פריד, למשל, מבצע את השיר באלבום "מעגל השנה 3", בסיום "מחרוזת חתונה".

להיט גדול נוסף, אם אפשר לקרוא לזה כך, הלחין הרבי בידישו. זהו השיר "נאר אמונה אין בורא כל העולמים" (רק אמונה בבורא כל העולמים), גם הוא עליו ושמח. בחלק השני שלו שר הרבי, "טייערע אידן, הייליגע אידן, האט'ס אמונה אין בורא כל עולמים, ס'וועט אייך גועט זיין, היינט אין אלע מאל, אויף דער וועלט, אין אויף יענער וועלט" (יהודים יקרים, יהודים קדושים, תאמינו בבורא כל העולמים, ויהיה לכם טוב מעתה ועד עולם, בעולם הזה ובעולם הבא).

השיר הזה מושר עד היום בהזדמנויות רבות, שמחות חסידיות ועוד, אך נדמה שהביצוע הטוב ביותר של השיר נמצא באלבום "ועיינו תראינה" של יוסי גיל, בביצועם של משה כהן וילד הפלא דאז אהרן הלוי (מוטי ויזל).

בכל מקרה, כפי ששמתם לב, למרות שהרבי שתה מכוס התרעלה בימי הזעם באירופה של אז, נשארה בו שמחת חיים שבערה בו, והוא חיבר שירים עליוזים ושמחים שהושרו - בזמנו ועד היום - בכל אירוע חסידי באשר הוא.

בנוסף לשירים שמחים אלה, הרבי היה מזוהה מאד כל חייו עם שני שירים נוספים: שמע ישראל, הרגשי והנוגה, שהלחין לע"נ קדושי השואה, שיר שנהג לשיר - בעברית, לא במבטא החסידי - בפני קהל של מתחזקים ומתקרבים, כדי לשגר על לשונם את הפסוק אותו דאג להחדיר כל חייו, לכל יהודי באשר הוא. גם את השיר הזה שר אברהם פריד, לאחר פטירתו של הרבי זיע"א, לפני כשלוש וחצי שנים.

את השיר האחר, הרבי דווקא לא הלחין, אלא קיבל ב"ירושה" מאבות אבותיו, וזהו כמובן הניגון הידוע "סול א-קוקוש מאר" (קורא התרגול), ניגון בעל מילים בהונגרית שעבר מדור לדור בחצר קאליב, וגם אותו נהג הרבי לשיר בהזדמנויות רבות. רבי אייזיק מקאליב, מייסד חסידות קאליב, היה נוהג לטייל בין רועים בהונגריה, ומהם אף למד כמה ניגונים ידועים, אחד מהם הוא הניגון הזה, אותו, לפי המסורת, קנה בכסף מהרועה ששר אותו. את המילים הפך לערגה של עם ישראל לביאת המשיח ולבניין בית המקדש.

צאצאו, הרבי זיע"א, הוקלט בטישים שונים שר את השיר, אך מי שהקליט את הרבי באחת ההזדמנויות בצורה מקצועית והעלה את שירת הרבי על גבי אלבום, הוא המעבד ר' משה (מונה) רוזנבלום, והשיר מופיע, בעיבוד מרטיט, באלבום "החתונה הגדולה" של מונה.

אז 5-6 ניגונים שחיבר הרבי ידועים, ונחשבים למפורסמים מאד, אך מה עם כל השאר? ובכן, עיון בספר "קול מנחם - זמירות לשבת קודש" מדברי תורתו של הרבי, מגלה כי הרבי הלחין עוד עשרות רבות של שירים. בסופו של הספר, על גבי שלושה עמודים תחת הכותרת "לקט ניגוני קאליב", מנויים כל השירים שהלחין הרבי והשתמרו בחסידות, ומדובר על רשימה של לא פחות מ-95

כ"ק האדמו"ר מקאליב
זיע"א, שנפטר לפני 4
שנים בניסן תשע"ט,
הלחין מספר ניגונים
בימי חייו שהפכו לנכסי
צאן ברזל. בין הניגונים
היו "רבות בנות", "וכלם
מקבלים", "נאר אמונה,
ו"סאל א קוקוש" אותו
קיבל מאבותיו לבית
קאליב • אולם לרבי
זיע"א היו עוד מאות
ניגונים שלא זכו לפרסום
בציבור הרחב. כעת,
מספרים ממשיכו, הרבי
שליט"א, ומקורביו במשך
השנים על כח השירה של
הרבי המופלא שקירב
רבים מהעם שבשדות
ועל החלק האבוד של
השיר שכולם מכירים

|אריה שוורץ • צילומים: העולם החרדי|

נאר אמונה

בשיר הידוע של הרבי 'וכולם מקבלים', כולם מפספסים' חלק נוסף שהרבי הלחין, בין החלק הראשון לשני, שמשום מה הציבור היום פחות מכיר וזה גם פחות מושר

אנשים ויותר, זה נותן משהו לנשמה. הרבי דיבר על זה מספר פעמים, על הנושא של 'הבוחר בשירי זמרה'. הוא אמר שאם משהו 'בחר בשירי זמרה', כלומר שמשוהו נשאר בלב אחרי השירה, ההתעוררות, ההשתוקקות, אז כל המאמץ היה כדאי. אם משהו התקרב בזכות השירה, זה היה שווה הכל. "הרבי ראה בזה חלק מהשליחות שלו בעולם הזה, שהוא יכול לקרב יהודים לא רק על ידי לימוד טור בית יוסף, אלא גם על ידי השירים המרוממים שחיבר. והוא דיבר בפני כל סוגי הקהלים, וכולם העריכו אותו. בזכות הרגעים האלה, נשלחו המוני ילדים לבתי ספר תורניים או חרדיים, וכך נכנסו דורות-דורות תחת כנפי השכינה".

החלק הנעלם של "וכולם מקבלים"

לכבוד מה הרבי חיבר את הניגונים?

הרב לנדאו: "יש שירים שהרבי חיבר לכבוד אירועים מסוימים, ויש שירים שהלחין כשקיבל השראה מלמעלה. למשל, הרבי נסע מראשון לציון לכותל המערבי בתאריך ב' בסיון תשכ"ז, שלושה ימים אחרי שחרור הכותל. לאף אחד עוד לא נתנו להיכנס לשם, והוא היה האדמו"ר הראשון שהגיע לכותל, ימים בודדים לפני חג השבועות. בדרך לשם, החיילים שהוצבו לאורך הדרך, כמוכן לא נתנו לו לעבור, והוא עצמו שכנע כל שוטר וחייל שהוא עבר בדרך לתת לו להמשיך הלאה. הוא אמר לכל אחד מהם, 'לך עצמך הרי לא אכפת שאעבור, אז תן לי לעבור. אני כבר אסתדר עם מה שיהיה בהמשך', וכך עבר עוד מחסום ועוד מחסום.

"ובכל מחסום שהוא עבר, הרבי הלחין שיר. אבא שלי נכח איתו באותה נסיעה, והוא סיפר שהרבי הלחין בנסיעה הזאת לא פחות מ-17 שירים, בכל מחסום ומחסום. לא היה להם אז טייפ להקליט את השירים הללו, כך שרובם נאבדו, אך אני מכיר היום לפחות 4-3 שירים שכן נשארו, מלחני אותו יום מיוחד. למשל, השיר 'כי שיבר דלתות נחושת'".

הרבי, צריך כמוכן להזכיר, שפע דברי תורה וחיידושים הרבה יותר משחיבר והלחין שירים. הרבי זצוק"ל חיבר עשרות ספרים, כ-40 ספרים במספר. רק שו"ת "קול מנחם" שהוציא, מונה 20 ספרים. אך לצד זאת, כאמור, ראה חובה לעצמו בשימור הניגון החסידי, זה שינן באירופה של אז, לדורנו אנו.

מתי הלחין הרבי את השירים המוכרים כיום? למשל, את "רבות בנות"?

"את השירים הללו הלחין הרבי לפני אירועים גדולים בחצר. את 'רבות בנות' הלחין לכבוד חתונת בתו (המאומצת), וכך שירים רבים נוספים. כשהיה בנאות דשא, בזמן פגרה, היה מקבל השראה מיופי הבריאה, ומלחין שירים רבים.

"מעניין לציין שבשיר הידוע של הרבי 'וכולם מקבלים', כולם 'מפספסים' חלק נוסף שהרבי הלחין, כך שכיום השיר מושר לא בצורה אותנטית למקור. מרדכי בן דוד שר שני חלקים בשיר, החלק הראשון והחלק השני (ולאחריו חלק שלישי, ניגון שהוסיף המעבד מונה רוזנבלום), אולם בין החלק הראשון לשני, הלחין הרבי חלק נוסף שמשום מה הציבור היום פחות מכיר וזה גם פחות מושר. אבל צריך לדעת את זה שבשיר יש חלק נוסף..."

גם "וכולם מקבלים", אומר הרבי לנדאו, הולחן לפני למעלה מיובל שנים. "אני 'נולדת' לשיר הזה, ואני בקאליב כבר יותר מחמישים שנה. גם 'נאר אמונה' הוא שיר שאני מכיר מילדותי ממש, וגם הוא בן

שירים (שלא כוללת שירים שאבדו או נשכחו במהלך השנים). בספר נכתב כי ל-95 ניגונים אלה חיבר בס"ד כ"ק האדמו"ר לחנים מעוררי לב ונפש, מהם כבר בני למעלה מיובל שנים, כגון 'אתה חונן', המושר בידי חזנים, ומהם חדשים (-יחסית לזמן בו נכתב הספר) כגון 'רבות בנות' המושר בפי כלל ישראל בעיתות שמחה".

חלק גדול מהניגונים הללו, כ-40 במספר בסך הכל, הוקלטו בצורה מקצועית בסדרת "ניגוני קאליב", ובספר, שנכתב עוד בחיי חיותו של הרבי, הביעו תקווה "שימצאו כאלה שיהיו מעוניינים להשקיע בהפקת שאר הניגונים, בקלטות או בתקליטורים, דבר שייצא להגישם בפני הציבור הרחב, שכן בכוחם להביא בס"ד לרגשי רוממות הרוח, התעלות ומתיקות, ובפרט בשבתות ובימים טובים".

השירה? חלק מההנהגה

הרה"ג יעקב לנדאו, ראש כולל "שבט הלוי" באשדוד, היה ממקורבי הרבי מקאליב זצ"ל. את הרבי הכיר כבר מילדות ממש, כאשר גר קומה מעל דירתו של הרבי, בעת שהרבי התגורר בראשון לציון, כשעלה לארץ מארה"ב. מאז, הסתופף בחצר קאליב, והתלווה לרבי לאירועים הרבים בהם ביקר ונשא דברים וגם שר את השירים שחיבר. הרב לנדאו ידוע בקאליב כמי שזוכר כל פרט מהניגונים השונים של הרבי, יודע לתארך אותם לזמנים בהם הולחנו וגם עסוק בשימור שלהם לדורות הבאים בדרכים שונות.

עד כמה היתה החשובה השירה בעולמו של הרבי זצוק"ל?

"אפשר לומר", אומר הרב לנדאו, "שזה היה חלק נכבד מהנהגתו לקרב יהודים לבורא עולם, להכניס בהם חמימות. השירה, הרי, היא הקולמוס של הנשמה. הרבי דיבר על זה וזה היה חלק ניכר מפעילותו בעולם לחוק יהודים. זה היה חלק בלתי נפרד מעבודתו הבלתי פוסקת לחבר יהודים אל צור מחצבתם. "הרבי הלחין שירים קליטים, אותם יוכלו יהודים אלו, המתחזקים, לשיר ולזכור אחר כך בעצמם. למשל, בקרב רבים זכור המעמד בו ביקר הרבי בבסיס חיל האוויר לפני 42 שנה, יחד עם הגר"י זילברשטיין שחי, ודיבר ושר לפני קרוב ל-4,000 חיילים. בדרך לשם, הוא הלחין את ניגונו הידוע 'שמע ישראל'. אמנם הייתי אז נער צעיר, אבל שמע המעמד הזה עבר בין כולנו".

ניגון "אתה חונן", שבוצע במקור בקלטת "ניגוני קאליב" על ידי החזן ר' בן ציון מילר, ונחשב היום לניגון

חסידי מוכר, הוא אחד מהוותיקים ביותר שחיבר הרבי. "זה ניגון של מעל ליובל שנים", אומר הרב לנדאו. "עם 'אתה חונן' הוא כבר עלה ארצה מחו"ל בשנת תשכ"ג. כלומר, השיר בוודאי הולחן לפני כן".

בשיר "נאר אמונה" שחיבר הרבי, אחראי דווקא הגר"ד גרוסמן ממגדל העמק לחיבור השיר לעם שבשדות. השיר, כפי שנכתב לעיל, הוא במקורו בידיש, אך הרב גרוסמן תרגם אותו לעברית, והצליח להנגיש אותו לכלל הקהלים. "הרב גרוסמן", מספר הרב לנדאו, "היה הולך עם הרבי פעמים רבות לדבר בפני קהל, בעיקר כשהרבי היה בצפון - בטבריה, בצפת, מגדל העמק ושאר המקומות שבצפון, וגם כאשר קיימו 'בר' בי רב' במקומות שונים. הרב גרוסמן שר את שירו של הרבי בעברית, והרבי מאד אהב את החידוש הזה, ומני אז, כשהופיע בפני קהלים מתקרבים, החל גם הרבי לשיר את השיר בעברית".

בקבלת נול מלכות שמים עם הרבי מפיטסבורג

בשמחת ברית לנינו עם ילח"א נכדו האדמו"ר שליט"א

ה א א

הצליח הרבי, עם שירים חסידיים שכאלה, לגעת בלבבות?

"תראה, הרבי לא התחיל את השירה בפני קהל עם 'נאר אמונה'. הוא תמיד התחיל עם שירים שכולם מכירים, כמו 'כי מציון תצא תורה', ובמקומות המסורתיים יותר 'עבדו את ה' בשמחה'. אבל משם, פעמים רבות הוא ראה שהלבבות מתחממים, ואז שר את השיר שלו על האמונה בבורא עולם. כמוכן, חשוב מכל היה לו להעביר את המסר הבסיסי של 'שמע ישראל', ולכן, כמעט בכל מקום בו דיבר לפני ילדים או קהל של מתקרבים, לימד אותם את השיר 'שמע ישראל' שחיבר, וגם את 'שומר ישראל'. 'כלי שום ספק, אנשים התחברו מאד בזכות פעולותיו, ביניהן שירתו בפניהם. אנחנו יודעים ששירים מקרבים את הלב לבורא עולם, ובוודאי שכששרים ביחד מאות

למעלה מיובל".

הרבי מקאליב, כידוע, נלקח על ידי הגרמנים ימ"ש למחנה אושוויץ, ממנו ניצל בניסי ניסים. גם שם, השירה היתה אחד הדברים שחיוקו את רוחו לעבור בשפיות את שנות הגיהנום עלי אדמות. "הרבי סיפר פעם בראיון שגם במחנה הוא הלחין. כשנשאל בראיון, לפני כ-40 שנה, איך באמת התחזק באותם ימים נוראים במחנה, הוא מנה שתי תשובות: בזכות האחדות שהיתה ביניהם, היהודים שוכני המחנה, והשניה היתה שגם במצב הנורא בו היה נותן, הלחין ושר לעצמו שירים. זה נתן לו התחזקות אישית."

ובחזרה לניגון "סול א-קוקוש מאר". "את השיר הזה", מספר הרב לנדאו, "היה הרבי שר בהשתפכות הנפש בצורה בלתי רגילה. אנשים שזכרו את הניגון הזה מהבית, מלפני המלחמה, הזילו דמעות כמים בעת שהוא שר את הניגון בפניהם. ידוע על צדיקים שחיו עוד לפני המלחמה, כמו ה'דברי

חיים' מצאנו וה'אמרי חיים' מו'ז'ניץ, שהיו שופכים דמעות כששמעו את השיר הזה, שמדבר על מתי תגיע הגאולה העתידית ומתי יבנה המקדש. מונה רוזנבלום הקליט את הרבי שר את הניגון, בטיש ז' באדר שמונה ליווה מוזיקלית, בשנת תשס"ד או תשס"ה, והקלטה הופיעה, בצורה מקצועית, באלבום 'החתונה הגדולה'."

הרבי עצמו היה מאזין מידי פעם, אולי בנסיעות, לניגונים חסידיים שונים?

"בהחלט כן. אמנם לרוב היה מאזין לדרשות ולדברי תורה בנסיעות, אך מפעם לפעם אהב לשמוע גם את ההימנים שניגונים, שירים בהברה החסידית האותנטית. למשל, ניגוני ויז'ניץ, דו'קוב, סקולען, וגם בעלזא ובאבוב. כשהיה מגיע משהו מעולם

הזמרה לטיש, חזן או בעל מנגן, הרבי היה מכבד אותו לשיר. אני נזכר למשל שהגיע פעם יהודי בשם הרב דוד קלצקין, שהיום מפיק את עלוני 'השגחה פרטית', והוא גם חזן. וכשהגיע, הרבי ביקש ממנו שישיר את 'רזא דשבת' של פינצ'יק. תמיד כשהיה מגיע חזן, הרבי היה מבקש לשמוע ממנו משהו. הוא היה אומר לחזן, בחיך (ביידיש): 'תוריד קטע'. נהנה לשמוע אותם.

"הרבי גם שר פעמים רבות ניגונים של אחרים, לא רק שלו. למשל, את 'הושיעה את עמך' העממי, שהלחין הרב טוורסקי זצ"ל, או את ניגון 'אין קצבה' של מודו'ץ, אותו היה שר ב'לכה דודי', וכך עוד ניגונים. # יש לרבי לחנים שלא פורסמו שיכולים להצליח היום, אם מישהו יחדש אותם?

"חד משמעית כן, והרבה, מכל הסוגים: גם שירי נשמה וגם שירים שמחים. 'שמחת',

למשל, שמופיע באחת הקלטות הישנות, יכול להיות היום שיר חסידי מצליח מאד. או 'נפשי שפכי' שהלחין הרבי, שהוא שיר נשמה מרגש מאין כמוהו. וכמוכן, גם 'מאמע רחלי'. אלו שירים שרק נוגעים בהם, והדמעות מתחילות לרדת."

שירה מופלאה בבית הנסת

הרבי מקאליב שליט"א, ממשיכו של הרבי זיע"א, מתאר אף הוא כי השירה והזמרה מפי הרבי, קירבו רבים. "הקירוב שלו, היה משהו שאי אפשר לתאר", אומר

"הרבי ראה בזה חלק מהשליחות שלו בעולם הזה, שהוא יכול לקרב יהודים. בזכות הרגעים האלה, נשלחו המוני ילדים לבתי ספר תורניים או חרדיים, וכך נכנסו דורות-דורות תחת כנפי השכינה"

הלב הגדול שלו שהכרתי לראשונה אז, גרמו לי לחזור בתשובה. אף פעם לא אמרתי את זה לרבי, אבל רק בזכותו אני נראה היום כמו שאני נראה."

ר' יצחק ברונשטיין, מזכירו ועורך ספריו של הרבי זצ"ל, משמש היום כמזכירו של הרבי שליט"א. גם הוא, המזכיר, התקרב דרך הרבי לחסידות. הוריו היו שומרי תורה ומצוות, אבל כשהכיר את הרבי, התאהב בדמותו, נצמד אליו כל השנים והפך לחסיד שלו. לימים, כאמור, שמע מהרבי את דברי תורתו, ערכם והוציאם לאור בסדרת ספרים בכל מקצועות התורה.

ר' יצחק: "אנחנו עלינו מארגנטינה, וגרתי בקרית אונו. באזור שלנו היו מארגנים 'בר בי רב', וכך הכרתי את הרבי זיע"א, ומני אז נצמדתי אליו. כבר בי רב, היו בכל פעם כמה מאות יהודים שיושבים יום שלם ולומדים, והרבי היה מגיע לסיים, לומר ולשיר איתם שמע ישראל. זה היה כמו גילוי אליהו. הוא היה בא עם הגלימה האדמו'רית, פאות גדולות, ושר ומדבר. אנשים ישבו מולו, וזה היה נראה ממש גילוי אליהו. ישב שם פעם יהודי רומני שלא ידע כלום, ממש עם הארץ דאורייתא, ושאלתי אותו מה הוא אומר על הרבי: אז הוא אמר: מה זה העולם הבא, אני לא יודע, אבל אם ישאלו אותי מה זה גן עדן - אגיד שאני כבר יודע איך הוא נראה."

"היה פעם לרבי 'בר בי רב' במחנה אימונים של הצבא בניצנים, אליו הגיע הרב הראשי לצה"ל, נסענו לדרום, והגענו לשם לפנות ערב. אנחנו רואים אוהלים, נכנסים ונפגשים עם המפקד ושואלים: איפה החיילים? הוא אמר שהם עוד לא חזרו מהאימונים. ואז, כמה שעות לאחר מכן, באו כולם, מאובקים ועייפים, וקיבלו הוראה מהמפקד להיכנס לאולם. כולם ישבו, והמפקד ואנחנו היינו מולם, על הבמה. אני חשבתי שלא יקח יותר מרבע שעה עד שחייל יטעין עוזי ויתחיל לירות עלינו... הרי הם באו בלילה מאוחר, מאימון שהחל ב-3 לפנות בוקר, ובטח שאלו את עצמם: מה פתאום מביאים לנו אדמו"ר שמתחיל לדבר על תשובה? ואז כיבדו את הרבי, מבלי שאמרו לו מה לומר."

"הרבי נעמד ואמר: אני רוצה לבקש לפני הכל מהמפקד מתנה לחיילים: אני רוצה שלחבר'ה האלה תן מחר עוד חצי שעה שינה. המפקד, כמוכן, נענה, ולחיילים היה ברק בעיניים. ואז הוא כבר חדר להם ללב, שר איתם. זו היתה דרכו: הוא ישר ניגש ללב, הבין את הצרכים של עם ישראל, והחבר'ה האלה, שמנותקים מידישקייט ובטח מחסידות, ראו פתאום מענטש והתחברו אליו. אמרו ושרו איתו שמע ישראל."

"בפעם אחרת היינו בבית הספר הטכני של חיל האוויר בחיפה. היה שם מפקד שכינס את כל החיילים, 3,700 חיילים במספר. הרבי אסף את כולם, שר ודיבר ונכנס אליהם ללב. כשהוא עזב, כולם רצו אחריו לרכב עד שממש לא יכולנו לצאת משם. וכך זה קרה בכל פעם שהיינו בכל מקום. בכל מקום הוא בלט במתק הדברים ובשירה המתוקה שלו."

"סיפר לי פעם אחד מהחסידים הוותיקים, שבתשכ"ז, בזמן מלחמת ששת הימים, בנדבורנה היה אופרוף, וכל האדמו"רים התכנסו, כי כ"ק האדמו"ר רבי איתמר מנדבורנה הגיע מארה"ב, ואת מי כיבדו להתפלל לפני הציבור באותו ליל שבת? את הרבי מקאליב זיע"א. כי הוא היה אדם שמרגש את הלבבות."

ההדלקה בל"ג בעומר

מעורר לב עמך בית ישראל

הרבי. "היה אצלנו בקאליב בזמנו, בכנס ה'שלושים' לרבי זצ"ל יהודי ספרדי מבוגר עם כובע וזקן. הוא לא הבין מילה מהשיחות, שהיו ביידיש. בסוף הכנס הוא הגיע אליי ואמר לי: הרבי חייב להקשיב לסיפור שלי: אני הייתי אחד מהאנשים מהכי אנטי דתיים בקום המדינה, ולפני כמעט יובל שנים הייתי ברחוב בראשון לציון במוצאי שבת של סליחות, והייתי צריך להתפנות, ואמרו לי שיש בית כנסת 'קאליב' קרוב, שהוא פתוח (בזמנו, כאמור, קאליב שכנה בראשון לציון). נכנסתי לשם, ואז שמעתי קול של מישהו שר לעצמו. אמרתי: אכנס רק לשנייה. נכנסתי, ומאז אני דתי. אני לא ארחיב מעבר לזה, אבל זה, השירה השמימית הזאת של הרבי,

"ההשראה לכתובה היא מתנת שמים"

אחרי שספר המתח הבלתי נשכח שלו, "בלתי הפיך", מכר כבר למעלה מ-15 מהדורות, מוציא הסופר יאיר וינשטוק (מ. ארבל בשבילכם) ספר חדש ומתפנה לסכם חצי יובל של כתיבת העלילות הנקראות ביותר בציבור החרדי • איזה רעיון לספר הביא לו המלון בפולין? האם יש ספר שהוא מתחרט על כתיבתו? ומדוע כתיבת עלילת מתח היא "עבודת פרך"? • זהירות, מתח גבוה

יונתן ריגלר • צילומים: בועז בן ארי |

קיבלה את השם. זו עלילה שנכתבה במשך הרבה זמן. היא קיננה לי שנה שלמה בראש, והחלה להיכתב כבר מעצמה. הכתיבה עצמה לקחה לי כשנתיים: בתחילת קיץ תשע"ח, ממש לאחר פסח, התחלתי לכתוב את הסיפור, וכחצי שנה לאחר מכן הוא התחיל להתפרסם בהמשכים".

אז בעצם המשכת לטוות את העלילה תוך כדי שהסיפור מתפרסם בעיתון.

"כן. אמנם, כמו שסיפרתי, כבר התחלתי בכתיבת הפרקים כמה חודשים לפני שהוא התחיל להתפרסם, כך שהיה לי 'פור' של חצי שנה. היה לי למעשה פור עצום, של כמה עשרות פרקים שכתבתי להנאתי, עוד לפני שהיה לי את העול של כתיבת פרק בשבוע כשזה מתפרסם בעיתון. כך יכולתי לחשבן את כל העלילה, ולא ליפול לתוך מהמורות בכתיבה. כי כשאדם כותב צמוד לפרסום, לעתים הוא נופל למהמורות שונות, והוא יכול לטעות פה ושם, ואז הוא צריך לתקן את הטעות 'בשידור חי' לעיני כל עם ישראל, וזה לא נעים. וכאן, התחלתי בפער של כ-40 פרקים שכבר היו מוכנים לפני פרסום הפרק הראשון, וזה היה מאד נח.

"והאמת, שככל שהפרקים הלכו והתקדמו, ה'פור' שלי הלך והתקטן באופן משמעותי, כי הכתיבה של הפרקים היותר מתקדמים נעשתה קשה ומורכבת יותר ויותר, וכל הזמן הייתי צריך לצייר לעצמי מודלים שונים כדי שלא אטעה בטוויית העלילה, כי היא התפרסה על הרבה פרטים והרבה גיבורי משנה, דבר שיכול היה להפיל טובים ממני, והייתי צריך להיזהר לא ליפול לבורות. כך יצא, שאת הפרקים האחרונים כבר כתבתי כמעט צמוד לפרסומם בעיתון. הפרקים הראשונים נכתבו בקצב של פרק ליום, ואילו את הפרקים האחרונים, כבר לקח לי שלושה-ארבעה ימים לפרק".

ומניפולטיבי כשהוא מוביל את כל הקהילה הזאת בדרך החתחתים שבחר בה, כדי לקדם את המטרה שהוא רצה".

המוטיב הזה של "שנה ופירש", הופיע גם בספר נוסף שלך, "יום ושש שעות".

"נכון, אבל בצורה אחרת לגמרי. אי אפשר להשוות בכלל בין 'יום ושש שעות' לבין 'השעיר השלישי'. רמת התחכום ב'שעיר השלישי' מאד גבוהה, ולמעשה זה פאזל של ממש, כך שעד שהקורא לא מסיים לקרוא אותו, הוא לא מצליח לפתור את התעלומה. טובי המוחות מאלו שקראו את הספר, אמרו לי: עד היום, אין ספר שלא פיצחנו באמצע, אבל פה - לא הצלחנו. הם קראו וקראו ולא הצליחו לנחש את הסוף של הספר. אדם אחד, בעצמו כותב ספרי מתח, אמר לי: פיצחתי את כל הספרים שקראתי, אבל כאן הצלחת לתעתע בי. עד שהוא לא הגיע לפתרון החידה בסוף הספר, הוא לא הצליח לפצח אותה. הוא אמנם חשב באמצע הדרך שהוא פיצח את התעלומה, אבל זה היה מכיוון אחר לגמרי".

וינשטוק מספר כי שמו של הספר, "השעיר השלישי", הגיע אליו כרעיון מ...הדף היומי. "האמת היא שהספר הזה חייב את שמו ל'דף היומי'. במסגרת שיעור בדף היומי במסכת שבועות, לפני כחמש שנים, התחלנו ללמוד את הדף הראשון, ולמדנו שם רש"י על 'שלושה שעירים'. ותוך כדי שמגיד-השיעור דיבר על שלושה שעירים, הבריק לי במח השם הזה, 'השעיר השלישי'. כי אנחנו מכירים בדרך כלל מושג של שני שעירים, מיום כיפור, שאחד מהם הולך לה' והשני לעזאזל. אבל אף אחד כמעט לא שמע על 'השעיר השלישי', והוא הקורבן החף מפשע, שאליו אף אחד לא התכוון".

כלומר, היה לך את שם הספר עוד לפני העלילה?

"לא... במקביל, כשהשם הבריק לי, כבר היתה לי עלילה בראש, רק שהיא היתה נטולת שם, ואז, באותו שיעור, היא

. ארבל, סופר המתח החרדי המוכר והאהוב, עושה זאת שוב ושוב. גם אחרי קרוב ל-30 שנה מאז החל לפרסם את ספריו, הם נחשבים לרבי מכר, וכל ספר חדש שהוא מוציא - הופך לבסט סלר בתוך זמן קצר.

מי שחיבר את ספרי המתח המצליחים ביותר בציבור החרדי - "בלתי הפיך" ו"קשר גורדי" - הפך עם השנים לשם נרדף - וסליחה על משחק המילים - לספר נוסף שלו... - לספרות מתח מושקעת ומתוחכמת, וגם כיום, אחרי למעלה מ-30 שנה כאמור מאז יצא ספרו הראשון, הוא עדיין מקפיד על רמת העלילה, התחכום, ההפתעה לקורא בכל פרק ופרק - וכמובן, גם על רמת הכתיבה עצמה. מ. ארבל, כפי שהיום הכל יודעים, הוא שמו הספרותי לזיאנר ספרי המתח שהוא כותב, של ר' יאיר וינשטוק, שבשמו האמיתי בכלל חתום על שורה של ביוגרפיות של ספרי צדיקים, סוגה שלמה של "סיפור לשבת", "סיפור לחג", ועוד ועוד.

כאחד עשר ספרי מתח יצאו תחת ידיו עד היום - כולל הספר האחרון "בין שברי עולמות" - וידו עוד נטויה. סוכני מוסד, שב"כ, נאצים שפלים מהעבר, ולהבדיל אדמו"רים גדולים וגם נערים שנשרו שחזרו למשפחה - כולם-כולם היו גיבורי ספריו רבי המכר, שהפכו לספרי חובה בכל בית חרדי, כשהם משכתבים את רוח התקופה, בתוספת קורטוב - או הרבה יותר מזה - של מתח, לצד ערכיות יהודית שנמצאת שם תמיד, בין השורות וגם בשורות עצמן.

אחד מספריו האחרונים, למשל, "השעיר השלישי" שמו, הוא בעל עלילה מפותלת שנוגעת בהרבה מאד סוגיות חמות בציבור החרדי. "בקווים כלליים", מתאר וינשטוק, "הספר מספר כיצד אדם שצמח מתוך ערוגות הציבור החרדי, ושנה ופירש - דבר שעדיין לא ידוע בתחילת הספר - עושה שימוש מניפולטיבי בתוך קהילה חסידיית שלמה, ויחד עם האדמו"ר שלה מנצל את השאיפה והכמיהה לביאת המשיח שמקננת באופן טבעי בלב כל יהודי, ועושה בהן שימוש ציני

"הספרות החילונית - רדודה"

היית מראשוני סופרי המתח החרדיים, ממייסדי הז'אנר. מי היה ההשראה שלך עצמך בכתיבה?

"ההשראה שלי - זו המציאות. זה לא דגל שצריך לנופף בו, כי אולי הוא יישמע מובן מאליו, אבל אני לא קורא סופרים לא יהודים או חילונים, ובכלל, הכתיבה של אותם סופרים בזמננו נעשתה מאד רדודה, ואין לנו היום כלום עם הכתיבה שמעבר לרחוב".

אם כן, מהיכן שאבת את סגנון הכתיבה?

"ההשראה היתה ממש מתנת שמים. ובאמת, לא היה סופר מתח חרדי לפניי שכתב בצורה שאמרת: 'אני רוצה לכתוב כמוהו'. ובכל זאת, לקחתי השראה בתחילת דרכי מכל מיני מותחנים משובחים של אותם ימים, שהפרו לי את המחשבה, אבל אני כבר לא זוכר שמות של כותבים. אני כן זוכר שאחת הכותבות שמאוד אהבתי את הכתיבה שלה, היא הסופרת החרדית חווה רוזנברג. הספר שלה 'קו השבר', היה אחד הספרים הטובים שקראתי. 'לעומת זאת, בספרות הקדושה', של סיפורי הצדיקים והביוגרפיות, כן היה לי מודל מכמה סופרים, מובילי דגל, שחשבתי שצריך ללכת לאורם. ובכל מקרה, מעולם לא לקחתי דמות מעולם אחר והתאמתי אותה לעולם שלנו".

היתה תקופה קצרה שהצלחת ליהנות מהאנונימיות תחת שם העט "מ. ארבל", אבל השם שלך נחשף לבסוף. האם חשיפת השם הגבילה אותך בכתיבה?

"זה נכון שאין משהו שמפרה לך את המח יותר מאשר לכתוב בשם בדוי. כך יכולתי, למשל, לכתוב את 'קשר גורדי' ואת 'בלתי הפיך', כשעוד הייתי לגמרי אנונימי. כמובן הוזה, האנונימיות דאו היתה לגמרי ברכה, כך שיכולתי לכתוב מה שאני רוצה. אבל מה נעשה שהציבור החרדי חוקר ודורש, ומהר מאד עלו על השם האמיתי של הכותב מאחורי הקלעים, ולא עזר כלום. ומאז שנחשפתי, אכן הופעל עליי לחץ האדיר, בעיקר אחרי 'בלתי הפיך', אז ממש היו המונים שפנו ואמרו: 'אל תעשה לנו את זה', כביכול - אל תכבס בחוץ את הכביסה המלוכלכת.

"אני כמובן לא רציתי לצאת כנגד הקונצנזוס החרדי הכללי, אז נהייתי פחות 'פרובוקטיבי' משני הספרים הראשונים, זאת למרות שלדעתי 'קשר גורדי' היה עלילה תמימה, שלא ביקשה לתקן עולם. נכון שב'בלתי הפיך' כן שמתי אצבע על המחלוקות וקידמתי את הנושא של הבריחה ממחלוקות, ואז היה מי שראה את עצמו נפגע. זה מזכיר את הבדיחה על אותו

בלן שצעק במקווה: 'הטיפש - שייצא כעת', ואחד המתרחצים יצא ואמר: למה?! אבל שילמתי!... גם אני, בספר, לא התכוונתי לאף חסידות או קהילה. בדיתי שמות של חסידויות ושל ישיבות, ולא נתתי סימן מאפיין לאף דבר שקיים במציאות, ולמרות זאת קניתי לעצמי קונצנזוס של רעש וצעקות נגד הספר והכתיבה הזאת. את החירות הזאת שהיתה לי בהתחלה - איבדתי. הלחץ הציבורי המאסיבי עשה את שלו, בפרט ששלחו אליי אדמו"רים ורבנים, בבקשה שלא אעז לגעת במוסכמות המקובלות בציבור החרדי, אז קטונתי. אני לא הולך להתקוטט עם הציבור שממנו אני בא ואתו אני ממשיך לעבוד. ומאז, הלכנו על עלילות מרוככות יותר, שאומרות דברים שהציבור יכול לבלוע, כך שאף אחד לא יכול לבוא בטענות..."

ולמרות הביקורות, 'בלתי הפיך' זכה להצלחה עצומה.

"בהחלט, הוא כבר עבר את המהדורה ה-16. היתה לו את המעלה שהוא היה נועז ואמר את האמת, אם כי אני יכול לומר שהיה לו משהו נוסף: רמת התחכום שלו, האפילה על כל מה שהיה לפניו, וכנראה גם על מה שהיה אחריו. לא מצאתי עד היום עלילה שמתחרה בו. יש אפילו סופר חילוני, שלא אנקוב בשמו, שכתב ספר שלם שאת המוטיב המרכזי שבו הוא גנב מ'בלתי הפיך'. גיבור הספר שלו נשרף לעיני כולם, ולקראת סוף העלילה הוא נחשף כחי, ממש קו העלילה של 'בלתי הפיך'."

מה הביא אותך לתסריט של "בלתי הפיך"? שאלנו את וינשטוק. כאן צריך להזכיר: "בלתי הפיך" מדבר על תכנית סודית של השב"כ למגר את הציבור החרדי בישראל, בעזרת אדמו"ר מטעמם, שישתמש במחלוקות קיימות בציבור החרדי כדי "להפריד ולמשול". וינשטוק: "עשיתי חשבון שבדרך הטבע, מבחינה דמוגרפית, אנחנו החרדים 'נכבש' בעוד שנים ספורות את הארץ. עשיתי לעצמי משחק סימולציה: מה אני הייתי עושה אם הייתי מחזיק בשלטון החילוני הישן בארץ, והייתי נוכח לראות שהציבור החרדי מתרבה בצורה מדהימה, ובסוף הוא עוד עתיד לכבוש את השלטון בבחירות דמוקרטיות? מה הייתי עושה במצב כזה אם הייתי ראש השב"כ? הרי בוודאי לא הייתי רגוע מזה. אגב, היום, למפרע, אנחנו יודעים שהשלטון החילוני באמת לא נח, ושקד על פתרון ל'בעיה החרדית', רק שהם מצאו פתרון אחר מזה שהיה בתסריט של 'בלתי הפיך'. הפתרון שלי ל'בעיה החרדית' בספר, היה שהיות ויצר המחלוקת לצערנו הרב כה חזק, השלטון יכול היה להשתמש במחלוקות הקיימות, להגביר אותן, ולעשות 'הפרד ומשול'. בפועל, מה שהם עשו, זה להביא לכאן מיליון רוסים ואתיופים. זו הייתה המצאה של שמיר ושרון. הם עשו זאת כי רצו להחליש את הכח החרדי בקלפי".

מזכיר משהו מהאקטואליה הישראלית בחודשים האחרונים.

בדרך כלל ברוב ספריך, יחד עם המתח אתה גם מעביר מסרים: על העול

הכלכלי של נישואי הילדים, סכנות הטכנולוגיה, ועוד. איזה מסר ניסית, למשל, להעביר בספר "השעיר השלישי"?

"האמת היא שגם בו בהחלט יש מסר, והמסר הוא - לחסל את מודל התמימות. בציבור שלנו, יש היום הרבה אמון במנטורים שונים שבאים מבחוץ. יש כל מיני אנשים שרוצים להגיד משהו 'רוכשים' קהילות שלמות. הם כמו כוכבי בייסבול בדרך כלל מכוונות טובות, והקהילות שלנו, שהן עניות לרוב ורוצות להשיג כמה גרושים, נכנעות להם. אבל צריך להזהר. גם אם אותם גורמים באים עם הכוונות הכי טובות, צריך לשים לב גם למניעים הלא כשרים שלעתים משתרבים להם".

מיעוט הסופרים החרדים? מחינוך טוב

כמה ספרים כתבת עד היום?

"אף פעם לא ספרתי בדיוק, אבל כולל הביוגרפיות וסיפורי הצדיקים, כ-50 ספרים".

והכי מצליח מהם?

"מבחינת המכירות, בלתי הפיך. יש הטוענים שהוא

הכי יפה מאלה שכתבתי, אבל יש רבים אחרים שבעיניהם הספר הטוב ביותר שלי היה ונשאר 'קשר גורדי', גם בגלל שיש בו את התמימות של ספר הביכורים. אפשר לומר שיש 'מחלוקת' בין הקוראים, אבל הרוב אומר שהספר הכי טוב שלי עד היום הוא 'בלתי הפיך'. אני לא נח על זרי הדפנה, ומנסה להצליח לשבור את השיאים שלי עצמי. אני משקיע המון כח במחקר ו ת ח כ ו ם בעלילה. אגב, לא חרונה ב ה ו צ א ה נ ו ס ט ל ג י ת מחודשת את 'קשר גורדי' ואת 'עין בעין'".

בדיתי שמות של חסידויות ושל ישיבות, ולא נתתי סימן מאפיין לאף דבר שקיים במציאות, ולמרות זאת קניתי לעצמי קונצנזוס של רעש וצעקות נגד הספר והכתיבה הזאת. הלחץ הציבורי המאסיבי עשה את שלו, בפרט ששלחו אליי אדמו"רים ורבנים, בבקשה שלא אעז לגעת במוסכמות המקובלות בציבור החרדי, אז קטונתי. אני לא הולך להתקוטט עם הציבור שממנו אני בא ואתו אני ממשיך לעבוד

גם הנאה רוחנית, כי אתה יודע שהמסר נקלט".

מהיכן אתה שואב את כל הרעיונות? הרי כבר כתבת על כל מה שניתן - סיפורי ביון, עלילות תוך חרדיות, עלילות סביב העולם. הכל. מהיכן מגיע רעיון לספר חדש?

"בכל פעם זו סיעתא דשמיא מחדש. הנה דוגמא להשראה ל'שעיר השלישי': אני וילדיי נוסעים בכל שנה בחורף ללעלוב שבפולין, להשתטח על קברו של סבא וראש השושלת החסידית אליה אני משתייך, רבי דוד מלעלוב. ואנחנו מתאכסנים במלון שרחוק 20 קילומטר מלעלוב - בעיירה קרושניץ. זו עיירה פולנית טיפוסית, שבה יש מלון ששמו: אוסטניץ... משם שאבתי את שם ה'חסידות' הזאת שמכבבת בספר החדש. הרעיונות פשוט נלקחים מתוך המציאות. ישבנו שם באותו מלון, והתחלנו לשחק בינינו לבין עצמנו את המשחק של 'האדמו"ר מאוסטניץ' וחסידיו. כך הכל התחיל".

"התסריט עצמו, של כל הספר, בא בדרך כלל כהברקה. הייתי מדמה את זה לגרעין של לחן. דיברתי עם מלחינים, וניסיתי להשוות בין העבודות שלנו. להם, כמובן, יש עבודה הרבה יותר קצרה. לחן הרי מסתיים בכמה דקות, לעומת כתיבת ספר שזו מלאכה קשה ומתמשכת. אבל הבסיס הוא אותו בסיס. יש את רגע ה'פיצוץ' - או ההשראה - שמגיע פתאום, שזה באמת בא רק מלמעלה. ואחרי שהגרעין של הרעיון בא, אני כבר עובד ומפתח אותו".

קח אותי לתהליך הכתיבה של ספר מתח. אתה בעצם במאי, שחקן, יוצר וגם סאונדמן - והכל באיש אחד. איך כותבים דבר כזה מורכב?

"אכן, זו עבודת פרך. אנשים לא מבינים מה כל כך מעייף וקשה בכתיבה כזאת. אומרים לי: אתה יושב וכותב, מה הבעיה? הם לא מבינים שהמח משתולל משיבה על כל פרק, והוא מתיש אותי כמו לבנות קיר לבנים. המח מתייגע על כל פרק מחדש, ואני עוד לא מדבר על מלאכת המחיקות. אנשים שכל מילה שלהם נכתבת ומפורסמת, כביכול התקבלה מפי הגבורה, אני מקנא בהם. אצלי זה לא כך: אני מוחק וכותב, ומוחק וכותב, ובסופו של דבר, כשאני עובר על הכל לפני הפרסום, אני שוב עובר, משפץ ומלטש, ובעיקר בודק ברמת הלוגיקה שלא היה כשל. זו עבודה מפרכת, להחזיק ראש על כל התפקידים שגלומים בסופר מתח, ולראות שאתה לא נופל באף אחד מהם. ועם כל זאת, יש לי ועדת ביקורת מתמדת המורכבת מבני המשפחה ומחבר טוב, אברך עם ראש על הכתפיים, שיש לו את המעלה שאין לילדיי - שהוא אובייקטיבי לחלוטין. הוא יכול לתת את הביקורת בצורה הכי חריפה, כי הוא לא חייב לי כלום, ומבלי לפחד שאפגע ממנו".

יש סצנה כלשהי שפרסמת באחד מספריך שאתה מתחרט עליה?

"לא חושב. בדקתי עם השנים את ספריי שוב ושוב, ולא זוכר משהו כזה. אולי יש ספר שלא התעמקתי בו מספיק בעת הכתיבה, ושם באו אליי בטענות שהעלילה לא מספיק מחושבת. זה אולי יכול להיות".

כלומר, את "בלתי הפיך" היית מוציא גם היום?

"חד משמעית כן, והלוואי ויכולתי לכתוב היום באותה חירות כמו שהייתה לי לפני שנופצו קירות הזכויות של חדר העבודה האנונימי שלי".

ה ח ר ד י , במנטליות שלו, מחונך שאם מקדישים למשהו המון מחשבה - זה לשטיק'ל תורה, והוא לא יבזבז את המחשבה הזאת על עלילה מתוחכמת. אם כן, אני חייב לציין, שיש לי חבר בשם פ. חריף, חסיד סלונים שכותב ספרי עלילה, והוא בהחלט מקדיש לזה הרבה מחשבה, זאת לצד היותו אברך חסידי לכל דבר ועניין".

מאיזו כתיבה אתה עצמך נהנה יותר? של סיפורי הצדיקים או של ספרי המתח?

"האמת, תלוי באיזה רובד. ברובד החסידי, שממנו אני יונק מבית אבא, תמיד תישאר לי הבערה הזאת של אותו ילד שאביו יושב בקצה השולחן ומספר סיפור חסידי והוא מקשיב לו בהשתוקקות עצומה, ואת הסיפור הזה הוא מעביר בכתיבה. זה היה ונשאר בגנים. מצד שני, אין מה לומר, כשאתה כותב ספרות עלילתית ברמת תחכום גבוהה, וכשאתה מצליח לכתוב את העלילה ולעלות ולהתעלות ברמה ועם המסר, וכשכל זה מצליח - זה סיפוק נפשי אדיר, בפרט כשאתה מצליח לחדד מסר ולהעביר אותו. זו

עשית בהם שינויים? נניח, דברים שעברו אז, לפני 25 שנה, אבל היום אולי יעברו פחות בציבור?

"לא, הם אותם ספרים אחד על אחד, ממש אותו הדבר כפי שהם יצאו אז. השינוי היחיד הוא בעטיפות של הספרים הללו, שיצאו הפעם עם עטיפה מעודכנת ובכריכה רכה".

אנחנו רואים היום הרבה מאד סופרות חרדיות, וכמעט ולא רואים סופרים חדשים, ובוודאי שלא סופרי מתח. למה?

"אדרבה, אולי זה מחינוך טוב, שמחנכים את הגברים לשבת וללמוד תורה והם מתמידים בכך, ואילו הנשים יותר פנויות לכתיבה, וכך קם דור של סופרות מוכשרות, ובוודאי שאי אפשר לבוא אליהן בטענות. ובאשר לכתיבת ספר מתח: כדי לכתוב ספר מתח, צריך לשעבד המון מחשבה. הציבור

רשת

קו עיתונות

מאחלת לקוראיה
ולכל בית ישראל

פסח כשר ושמח
מתוך בריאות איתנה

כל הזמן

קו עיתונות

"לא כל אחד שעוסק בנושאים רפואיים הוא יועץ רפואי"

בשיחת חג אישית ונדירה, מספר יו"ר ארגון 'מזור' - מערך יעוץ, הכוונה וליווי רפואי, על תפקידו של היועץ בעולם הרפואה, על ההיבטים המקצועיים והטכנולוגיים ועל הקשר עם בתי החולים, ומציג את החזון שלו, לעתיד עולם הרפואה בישראל: "אין לי ספק שלעיתים אנו עוברים את הגבול, ונכנסים לתחום של הרופא, ולא תמיד ברור היכן עובר הגבול בין סיוע לפונים לבין פלישה לתחום הרופא", הוא אומר בראיון למוסף החג

| יוסף טולידנו |

תפקידו של היועץ הרפואי

הרב רגובי גדל ונולד בארה"ב. בגיל תשע עלה יחד עם משפחתו לארץ, כששפת האם שלו היא אנגלית, עובדה המסייעת ללמוד ולהבין מידע רפואי עולמי, מידע אותו הוא חולק עם הצוות המקצועי של 'מזור'. "את הידע רכשתי באופן עצמי. רכשתי ספרים ולמדתי. כשהייתי צעיר, עוד לא היה את הרשת, אז לימוד המידע הרפואי היה מורכב יותר, כאשר היה צורך להשיג את המידע. כיום, בעידן הדיגיטלי, כמובן שהכל הפך לנגיש יותר, מה שמאפשר להגיע ליותר ויותר מידע רפואי רלבנטי".

כשהחל את דרכו המקצועית כיועץ רפואי, מערך היעוץ הרפואי בישראל היה עדיין בראשית דרכו. הוא הציב בתחום סטנדרטים גבוהים מאד תוך שילוב של אנושיות ומקצועיות גם יחד. הרב רגובי החל לפעול באופן עצמאי לפני כשלושה עשורים. באותם ימים הגיש עזרה והכוונה לכל פונה, בתנאים טכניים לא פשוטים, תוך מסירות נפש ואמונה שעליו להשתמש בידע ובכישורים שניתנו לו על מנת לסייע לחולים. בהמשך דרכו חבר הרב רגובי לארגון "עור מציון" שם הקים את המחלקה ליעוץ רפואי, שהפכה לשם דבר. בשנים אלו הרב רגובי הקים וניהל את אחת המחלקות הגדולות והנחשבות בתחום, הכשיר וניהל צוות מיומן, אשר טיפל בעשרות פניות ביום וגיבש תפיסת עולם ופעילות ייחודית השמה את המקצועיות, השירות והיושרה בראש סולם העדיפויות.

כיום, עומד הרב רגובי בראש ארגון "מזור", כשהוא שם לעצמו מטרה להיות שליח להביא מזור לחולים רבים, העומדים פעמים רבות בפני שוקת שבורה ברגעים הקשים של חייהם, כאשר בן משפחה אהוב מצוי במצב רפואי מורכב. בדרכו הייחודית מסייע הרב רגובי לכל פונה, מאזין לבעיה הרפואית, משקלל את המגבלות של העומד מולו ובונה את דרך הפעולה הטובה ביותר. רופאים, פרופסורים, מנהלי מחלקות, מנתחים ומנהלי בתי חולים בארץ ובעולם רוחשים לו כבוד מיוחד ומתחברים ליכולת הניתוח שלו לכל מקרה רפואי.

אדם זקוק לטיפול רפואי, הולך לרופא ומקבל את הטיפול. היכן נכנס היועץ הרפואי לתמונה?

"זו שאלה טובה, שאני מתחבט בה תמיד. אין לי ספק

א קלה הייתה המלאכה, למצוא שעה פנויה לשוחח עם הרב שמעון רגובי, יו"ר ארגון 'מזור'. השיחה נדחתה שוב ושוב, כשבכל פעם אילווצים שונים, כשהמכנה המשותף שלהן: עוד יהודי הזקוק ליעוץ וסיוע. גם כאשר כבר נפנה לשוחח עמנו, נתקלה השיחה בהפרעות חוזרות ונשנות לצורך סיוע רפואי. וכך, במשך שעה ארוכה, ישבנו לשיחה אישית, מרתקת ומחכימה, עם האיש שהמציא מחדש את עולם היעוץ הרפואי, ומסייע לאלפי פונים מדי חודש בחודשו ללא תמורה, כשהחזון שלו הוא להרחיב ולהעצים הן את מערך ההכוונה, הן את מערך הסיוע, והן את תחום המידענות הרפואית.

ארגון 'מזור', כשמו כן הוא, מתמקד ביעוץ, הכוונה, ליווי ומתן מידע רפואי ומקצועי למתמודדים עם אתגרים רפואיים. צוות הארגון מטפל בכל מקרה ברגישות, במסירות ובמקצועיות רבה, כשהוא מונחה על ידי יו"ר הארגון מתוך הכרות עמוקה ורבת שנים עם מערכת הבריאות בארץ ובעולם, על מנת לתת את המידע המקצועי והמתאים ביותר עבור החולה.

חשוב להבין: תחום היעוץ הרפואי, הנו הליכה על חבל דק. בעוד יועצים מסוגים שונים, כגון יועצי משכנתאות או יועצי נדל"ן, מחויבים על פי חוק להוציא תעודה ולעבוד עם רישיון, הרי שהיעוץ הרפואי נשען כולו על האמון שהציבור רוכש לו ולידע שצבר. עובדה זו, יצרה פרצה בתחום, המובילה לעיתים רבות לעגמת נפש, ועד כדי אבחונים שגויים העלולים להוביל למצבים לא פשוטים בקרב החולים.

אל המקום הזה, נכנס הרב שמעון רגובי, כאשר הקים את מערך היעוץ הרפואי 'מזור', המסייע בליווי והכוונה מקצועית מרגע הפניה ועד לסיום הטיפול, מתוך רצון להוביל לשינוי אמיתי בתחום. "עולם הרפואה תמיד עניין אותי, והייתה לי אליו משיכה" הוא מספר בתחילת השיחה, כשאנו מנסים להבין מתי דבק בו החיידק הרפואי. "מגיל קטן ממש, מצאתי את עצמי מתעניין ברפואה, כשאני אט אט רוכש עוד ידע, קורא ולומד". בעודו אברך צעיר, ארע המקרה, שהכניס אותו לעולם הרפואה. "חבר טוב, עבר אירוע רפואי מורכב. היה צורך להטיסו לחו"ל לצורך טיפול רפואי, ונרתמתי לסייע. מקרה הוביל למקרה נוסף, וכך מצאתי את עצמי נשאב לעולם הרפואה. במשך שלושים שנה, שאני עוזר ומסייע לכל פונה, להגיע אל הטיפול הטוב ביותר, ולהעניק מהידע הרפואי הרב שצברתי, לטובת החולים".

שלעיתים אנו עוברים את הגבול, ונכנסים לתחום של הרופא, ולא תמיד ברור היכן עובר הגבול בין סיוע לפונים לבין פלישה לתחום הרופא. אבל צריך להבין שליועץ ישנן כמה תפקידים. ראשית, מידע והכוונה. גם הרופאים רוצים להחכים, לדעת וללמוד עוד. הם לא תמיד מכירים את כל המערכת. כל רופא, מטבע הדברים, מכיר את הסביבה הטבעית שלו ואנשים סביבו, ותמיד יש מה ללמוד. כמו כן, לכל בעיה יש את הרופא המתאים לו, רופא אחד מומחה לעניין פלוני, והאחר מומחה לעניין אחר. והתפקיד שלנו הוא להכווין לרופא המתאים".

"לעיתים, הרופאים בעצמם מציבים כמה אפשרויות בפני המטופל, וזה קורה היום יותר ויותר בעולם הרפואה המודרני" הוא מוסיף. "כאשר הרופא אומר, יש לך כמה אופציות היכן לבצע את הטיפול או הניתוח וכד', המטופל זקוק למישהו שיש לו את המידע, ולעזור לו לקבל את ההחלטה. לא לכל אדם יש את הידע והיכולת לדעת מה נכון ומה יותר טוב, לכך צריך את הניסיון וההבנה של היועץ הרפואי".

"לעיתים אנו נאלצים להעביר גם ביקורת על הרופא, ולא פעם ולא פעמיים רופאים טועים. זה קורה כמעט מדי יום. אם אנו סבורים שהרופא טעה, אנו שולחים לחוות דעת נוספת אצל רופא אחר".

"יש את הנושא של מידענות רפואית. אנו דורשים לקבל תשובה ואבחנה יותר מדויקת, ומבקשים לחפש פתרונות ייחודיים. לצורך כך, חשוב מאוד המידע, המבוסס על מחקרים חדשים וניסויים שנערכו ברחבי העולם. מדובר בידע, שלא תמיד מצוי אצל הרופא, ולכן חשובה ההכוונה המבוססת על ידע מקצועי".

היועץ, לעומת העסקן

כאמור, על מנת להיות יועץ רפואי, אין צורך לעבור השתלמות או הכשרה, לא צריך תעודה, ואין מבחנים. "היום יש יותר ויותר אנשים שעוסקים בנושאי הרפואה, אך לא כל אחד שמתעסק בנושאים רפואיים בירוקרטיים, הוא אכן יועץ רפואי" מחדד הרב רגובי. "בעיניי, ההבדל המשמעותי בין יועץ רפואי לבין עסקן רפואי, זו היכולת להכיל מידע רפואי ללמוד ולחפש מידע רפואי חדש. ללכת ולחפש מאמר רפואי רלבנטי".

"אתן לך דוגמה מהיום" הוא מספר. "קיבלתי פניה מאשה

החג, על האחריות הכבדה הרובצת על כתפיהם של היועצים הרפואיים

"להרחיב את מערך הייעוץ וההכוונה"

במשך כל זמן הריאיון, הטלפונים אינם פוסקים מלצלצל. אודות למערך הייעוץ המקצועי בארגון והטכנולוגיה המתקדמת, כל פניה מופנית לטיפול באופן מידי, כאשר הרב רגובי נכנס לתמונה בשאלות קשות, בהן יש צורך להכריע ולשמוע את דעתו המקצועית. ב'מזור', שמו לעצמם למטרה, לסייע הן בהבנה עמוקה של תחומי הרפואה השונים, היכרות רחבה עם מערכת הבריאות בארץ ובעולם, היכרות רחבה עם מערכת הבריאות בארץ ובעולם ומציאת פתרון מתאים לכל פניה ע"פ מכלול הנתונים בזמינות מקסימאלית לכל פונה, באדיבות ומקצועיות, ולהעניק לחולה את כל המידע הדרוש לו.

מחמת ריבוי הפניות, צוות המשרד עוסק במיון הפניות, כאשר מעת לעת מועברות אל הרב רגובי שיחות חירום שאינן סובלות דיחוי, כשמעבר לקו מצפים לשמוע את עצתו. בשכך, כאשר מופרעת השיחה על ידי צלצול טלפון, מבינים הנוכחים כולם, כי מדובר בעניין שאינו סובל דיחוי. "החזון שלי, הוא להכשיר ולפתח דור חדש וצעיר של יועצים, בעלי ידע והבנה בעולם הרפואה" מספר הרב רגובי, כאשר אנו שואלים אותו מה התכנית לעתיד. "מערך הייעוץ וההכוונה חייב להתרחב, ולא יתכן שכל המידע הרפואי יוותר בידי של אדם אחד, זה קיים בכל ארגון ובכל תחום. להכשיר דור של אנשים שילמדו רפואה, ולהתאים את הסיוע וההכוונה לרפואה העוברת שינויים והתאמות מעת לעת."

אתה חושב שזה מעשי?

"אין לי ספק, וזה מחויב המציאות. שעות העבודה כאן לא הגיוניות, הפניות הן רבות, והמענים הינם מגוונים, ולעיתים אין את הזמן והיכולת להביא מידע רפואי, שהוא קריטי להמשך הסיוע בתחום. צריך להכשיר אנשים בצורה מסודרת, שידעו להביא את המידע. ללמד אותם את נושא הרפואה, להפגיש אותם עם מערכת הבריאות. וכך, ניתן יהיה להעמיד צוות מובחר, שיעסוק כל אחד בתחום אחר בנושא הרפואה. כפי שנאמר במשה רבינו "נבול תבול", אדם אחד לא יכול להחזיק את כל המערכת ואת כל הידע. אם כל אחד שכזה, יקח על עצמו תחום אחר, נוכל לסייע לציבור

הפונים בצורה מיטבית". "נקח דוגמא, אנחנו שולחים מטופל לבית חולים פלוני, האם אנו יודעים בדיוק מה קורה בכל בית חולים במדינת ישראל? מה הידע המקצועי שיש בכל בית חולים? האם אדם אחד יכול לעקוב אחרי כל השינויים והחידושים בכל בית חולים? לכל מוסד רפואי היתרונות שלו, כמו גם החסרונות שלו. לכל מקום יש את הייחודיות שלו, וצריך משהו שידע מה נכון ומה לא נכון, איזה רופא מומחה לנושא הזה ואיזה לנושא אחר. לתת את המידע המעודכן ביותר למטופל, ועל כן צריך להקים צוות מקצועי ומורחב שילמד את הנושא היטיב, ידע להכיר טוב את המערכות, וידע בכל זמן נתון מי יודע מה, מי חוזר עם טכנולוגיה חדשה, מי מצליח ומי לא. וכך ליצור מערכת שתוכל לתת מענה גם להרבה יותר אנשים, הרבה יותר מהר, ויותר מקצועי. לשמחתי, יש מודלים בתחום הרפואה, בארה"ב ועוד, שכבר עובדים בצורה הזו, ואני מאמין שזה אפשרי."

מאוד. כל מערכת הבריאות, ביניהם גם בתי חולים ציבוריים, כולם עוסקים בשיווק, עושים כנסים, משקיעים בזה הרבה מאוד כסף, משאבים ומערך שלם, כשכולם רוצים להביא אליהם כמה שיותר מטופלים, מיטות אשפוז וחולים. בסופו של דבר, למנהל בית החולים יש אינטרס לשמור אתנו על קשר טוב, להעניק לנו שירות טוב, כי אנו

שהייתה אצל רופא בעקבות מצב רפואי מסוים, והיא נזקקה לתרופה. הרופא רשם לה תרופה מסוימת, והרוקח בבית המרקחת אמר לה שבמצבה היא לא יכולה ליטול את התרופה. היא שבה אל הרופא, שגם הוא סבר שהתרופה לא טובה לה. מה קרה כאן? הרופא מבחינתו, השתמש במידע הקיים ברשותו ולא אישר את השימוש בתרופה. העניין הוא, שיש מידע רפואי חדש בנושא מלפני שנתיים, ולאחר בדיקה שנערכה למאות מטופלים, הוברר כי אין כל בעיה לתת את התרופה הזו. מדובר בטעות בלבד. "האם הוא רופא לא טוב? אין קשר. זה רופא שאני מכיר אותו באופן אישי, אדם רציני מאוד, אבל המידע שהיה ברשותו אינו עדכני. הוא מכיר את התחום שלו, ושם הוא מתמקצע. התפקיד של היועץ כאמור, הוא להביא מידע חדש. ומי שלא מסוגל לעשות זאת, אינו יכול לייעץ בתחום הרפואה. לנו יש את היכולת לראות את המסמכים הרפואיים, להבין היכן הבעיה ולמצוא את הפתרון הנכון, ואת הידע הזה יש למעט מאוד אנשים בארץ."

הטכנולוגיה לטובת הפונים

היקף הפניות הרב לארגון 'מזור', כ-100 ביום, הוביל את הרב רגובי להבנה, כי יש צורך בהקמת מערך ייעוץ, כשלא יתכן שכל המידע יהיה אצל אדם אחד. "כיוון שיש מיעוט יועצים רפואיים בארץ, וכמות הפניות היא בלתי נתפסת, השקענו בשנתיים האחרונות הרבה מאוד זמן ומשאבים, בהשקעה כספית אדירה, להקים מערכת טכנולוגית, המסוגלת לתת מענה בצורה מאוד מקצועית, כאשר ניתן לפנות ל'מזור' במגוון הדרכים והאמצעים". כשהרב רגובי מזכיר את דרכי המענה, ראוי לציין שמגוון האפשרויות לפניה לסיוע על ידי 'מזור', הינו רב ומגוון. "באמצעות המערכת הטכנולוגית, כאשר מתקבלת פניה חדשה, היא מופיעה במערכת. התיעוד כולו נשמר, וכך יש דרך לעקוב ולראות אחר תהליך הטיפול בפניה. כל זה נעשה באופן אוטומטי, כביכול מזכירה פתחה תיק. ברגע שאדם נכנס למערכת, הוא עונה על כמה שאלות, כמו שם קופת החולים, כתובת מגורים וכד', וניתן לצרף מסמכים. החומר מגיע לצוות הארגון באופן ישיר. אתה רוצה לפנות דרך הטלפון? דרך המייל? דרך המחשב? בכל דרך, אנחנו נמצאים וקשובים". "המספרים לא הגיוניים, והם מצריכים חשיבה על פתרונות" אומר הרב רגובי. "הצוות מיומן ומקצועי מאוד, וכמות הפניות היא העדות לכך. על כן הטכנולוגיה נרתמה לעזרתנו, וכך אנו מסוגלים לתת מענה מקצועי, ברמה הטובה ביותר, לכל פונה."

"חילקנו את העבודה בין צוות המשרד, כאשר לכל מחלקה יש את התחום שלה. יש מחלקה לייעוץ רפואי, וישנה מחלקה לתיאום וליווי. חשוב לציין את הרב שמואל גולדשטון, המסייע בכל דבר ועניין. הוא עומד בקשר עם רופאים ובתי החולים, וכך אנו יכולים לסדר, לארגן ולעבד את הדברים בצורה נכונה, לדעת להיכן להפנות כל בעיה ואיפה יימצא המענה הטוב ביותר".

הזכרת את בתי החולים. איך הקשר שלכם עם מנהלי בתי החולים, שאתם למעשה נכנסים לתחומם?

"לשמחתי, ישנם רופאים שממש מכבדים את מערך הייעוץ הרפואי. הם יודעים ומעריכים שאנו עושים זאת לשם שמיים ושלא על מנת לקבל פרס, והם אומרים, שאם אנחנו רוצים לעזור לחולים, הם יסייעו לנו, ואומרים שאפו על הידע המקצועי שאנו מביאים אתנו. בדרך כלל, הם יודעים לכבד את זה, למרות שמדובר בהחלט בפלישה לתחום שלהם" "דבר שני, בואו נודה על האמת, שאנו חיים בעולם תחרותי

ברוך שומר הבטחתו

סובכו את הדרושות במרץ. "עטרה, מה את עושה כאן?!" שאלו אותי בקול ילדותי. הרי היום הוא היום המיוחד שלי, יום הולדתי, אך הפעם זה שונה.

שאר ימי ההולדת היו רצף של המשכיות, והפעם בדומה למקום הזה המשתנה, השתנה בתוכי משהו. מוזר היה לי לחשוב על כך שבעצם גמרתי להיות ילדה, שימי הנערות חלפו לבלי שוב.

ושוב סקרתי את הבתים הבלתי גמורים. ראיתי בעיני דמיוני את השטח המסולע הופך לכרי דשא נרחבים, רעפים אדומים, דלתות נפתחות נסגרות, וילדים חדשים שלא הכרתי יגורו בהם, ואני כבר לא אשחק את הילדה, לא אקח חלק בתסיסת הנעורים.

בשביל עליו אני דורכת ידרכו עוד אנשים חדשים שלא הכרתי, והם, שיגורו כאן, לא יריחו את ריחות העבר. לא ידעתי אם עצב, כאב או שמחה ממלאים את ליבי. הרמתי חלוקי אבן, זרקתי אותם בזה אחר זה. אח, מה רציתי לשבת על סלע להביט בשקיעה המדהימה ביופיה, לנקות את תאי המוח, למיין את אשר בתוכם, ולשלוף להכניס כפי שארצה. בלתי אפשרי. המאורעות כולם חרותים, קיימים. "החיים הם טרגדיה למי שמרגיש, וקומדיה למי שחושב". נזכרתי בפתגם ששמעתי. יש בזה קצת מן האמת, במיוחד שסך של עשרה מטרים מפריד בין מקום המגורים ההולך ונבנה לבין מקום המגורים הארעי – בתים מפח, קרוואנים בלשון עמ.

הרוח החלה לנשוב בחזקה. השמש נטתה לערוב. עוד מעט היום נגמר.

אבא אמר לי שיום זה מיוחד, כדאי להתפלל ולבקש מה שרוצים.

ומה אני רוצה, שהזמן יעמוד לו מנגד? ! שהכל ימשיך להיות כמו שהיה? !

עצמתי עיניים, שלבתי ידיים, ובעוד אני עומדת, והרוח טופחת על פני, התפללתי על העולם הקטן שאך אותו ידעתי, על צרותיהם היומימיות של רעיי ושכניי ליישוב – שיתקנו את הרצפה בבית של רות.

שצבי יחזיק מעמד בעבודתו החדשה. שבעלה של בקי יחזור לארץ, ושכל ארץ ישראל תזכה להיות כמו ארץ ישראל הקטנה שלי.

פקחתי עיניים, הרגשה טובה מעניקה התייחדות עם מחשבות.

גדלתי. זה חייב היה לקרות בשלב כלשהו. אז נזכרתי ביום הראשון לשהותי במקום. נזכרתי איך כל העצב שבי צמח מהבדידות הזו וידעתי שהבדידות הזו גם תפוגג אותו: העצמי שבי יבלע במרחב.

בת חורין אהיה... כי לי, בניגוד לרות, יש בית... כאן ביתי... כי המרחב הזה זו אני.

החדש, בבית הקברות המשפחתי העתיק: "אמא", מלמלתי, "אני יהודיה, מאמא" צעקתי. "מאמא, אז למה לא האמנת לי? !? !? !". רות מחתה זיעה בלתי נראית מפניה ונאנחה.

כל אותה עת דבורה המשיכה להיאחז בחיים שהתבטאו בערמת התפודים המתגבחה בצליל טביעה בתוך הסיר מלא המים עד חציו.

גם אני סייעתי במלאכה: קדחת העשייה הדביקה כל אדם, וחיסונים מפניה לא ניתנו.

הקליפה האחרונה נתקעה במקלף אותו החזקתי בזמן שרות דיברה.

"אוי", זעקתי, ולא ידעתי אם כוונתי את קריאתי כלפי מצבה של רות, או אל אצבעי שנחתכה בניסיון לחלץ את הקליפה מהמקלף...

כאב ממשי, פיזי, הוא רסיס ענוג של חיים של ילדה הרואה עצמה נערה.

נערה עם בית.

השארתי את רות עם דבורה, הנחתי את תפוחי האדמה בתור.

קפיצה מהחלון ואני בחוץ, פחד לפת את צוארי. ותוך כדי ריצה קלה מצאתי את עצמי פוסעת בשביל הלבן דורכת על החצץ.

העננים התקלפו בתוך עצמם, וקצותם נצבעו בצבע אפור כהה.

רוח נעימה נשבה, הבטתי בשלדי הבתים, שהחלו לקרום עור וגידים לצד הקרוואנים, בחזון העתיד ההולך ונבנה. איש לא טייל בשעה זו בשטח הבניה הבלתי גמור. בסקרנות התבוננתי בשלל סוגי הבלטות שעוד מעט יתפכו לרצפת בית. מבלי משים ליטפתי אותם קלות.

שלדי הבתים הסתירו את המראה המדהים, את רכסי ההרים שלרגליהם נושק ים רחוק. את האופק אשר צבעי ורוד תכלת סגול נמרחו בו חליפות. את המדבר שכה אהבתי על גווניו האפורים חומים.

למטה במדרון השתרע שטח אדמה מעובד, ועצי זית שתולים בו בסימטריות.

כבשים לחכו עשבי-בר, ושני רועים ערבים שמרו עליהם. רק הגדר, שסבבה את ההר עליו עמדת, הזכירה לי את המציאות הקיימת, אני כאן מביטה עליהם שם, והם שייכים לשם.

ולפתע התאוותי, לפשוט זרועותיי לצדדים ולחבק את המקום הנהדר הזה: ארץ ישראל בהתגלמותה! עיצבוני התפוגג לו מזמן ועכשיו הייתי יצירתו של חבל האדמה האדיר הזה שהיווה מולדת.

"היי, שלום". הקול שהחריד את השקט גרם לי לשאת ראשי. "שלום", החזרתי ברכה.

בני וחיים בני התשע, חברים מימי הגן, רכבו על אופניהם,

בזעמה מליבה אל גרונה, והפריחה סומק בלחייה הלבנות, נטשה אותה עכשיו כליל, היא דעכה כמו נר חלב שהותך לנוול עכור ושקע עד שולי הבוץ.

בערב לא הרשו לה להיכנס. הרופא נראה מודאג.

בבוקר התעוררה מאוחר ורצה לחדרה של אמה. "אמא", קראה בקול. אין תשובה.

"אמא", המשיכה לקרוא בקול, והפחד הזדחל לליבה. "מאמא", דמעות החלו לצרוב את עור הפנים, הפחד איים להתפרץ לגרון.

הכרים עוד היו תפוחים, וערמת השמיכות והסדינים דימתה לשמר עדיין את צלילתה של האם, או שמשוהו מרוחה עוד היה בחדר?

אך דימתה לחוש בנוכחותה של האם, ממאנת להפנים את קולו המחוספס של אביה שלראשונה בחייה נשמע אבוד: "אמא הפסיקה לסבול".

אבא עזב אותה, הותיר אותה עם כאבה בחדר המפואר. מי צריך את העושר הזה בלי אמא??

"את תחזרי, מאמא??"

אן ידעה שלא.

באותו רגע הבינה שסיימה להיות ילדה.

דבורה נאנחה קלות, "איי, עטרה", הביטה לעברי, "איננו יודעים קושי מהו".

רות הסתכלה עלינו, ובכך קטעה את העלעול ביומן חייה. "היום יום הולדתי", בישורה, כשהיא מתיישבת על היכסא בלאות.

"גם שלי", רציתי לומר אך שתקתי.

ידעתי שרות עברה הליך גיור.

ידעתי שעד היום היא מאמינה ששורשיה היו יהודיים, שמשפחתה עסקה ממנה בזדון את המידע על מוצאה, ואולי היא בעצם יהודייה מבטן ומלידה, הייתה אומרת לעיתים בחולמנות, משתעשעת בצירופים אפשריים של אירועים שאולי חוללו את ההשכחה הגדולה של העבר בידי אמה ואחיותיה.

"אתן יודעות מה עשיתי באותו יום בו נולדתי לעם היהודי?" שאלה, ומבלי להמתין לתשובתנו המשיכה, "הלכתי לבקר את קבר אימי. דומיה נוראה קידמה אותי כשנכנסתי לבית הקברות. נגעתי באבן הקרה, גם מבפנים, בלב, היה קר, קר מאוד".

ידעתי שגיורה לא העניק לה כל חום.

היא צעדה אל הדת כמובלת בכוחה של האמת בלבד, ללא כל גמול רגשי.

קרחונים שייטו בעורקיה בהיותה לא יהודייה, וקרחונים אלו סיימו את מסעם, עת הייתה ליהודייה, בייאוש זועם בליבה. רות המשיכה לחזור אל רגעה המכוננים, ליד ערש אמה

חירום

- משטרה 100
- מגן חוד אהום 101
- הצלה 1221
- מכבי אש 102
- המוקד העירוני 106
- חברת חשמל 103
- יד שרה - שיקום החולה 03-6817222, 02-6444444, 04-8381704
- האגודה למלחמה בסרטן: טלמידע: 1-800-599995, טלתיאון: 1-800-200444
- מוקד חירום לקבלת פקטים לאוכלוסיות החרשים ולקויי שמיעה פקס: 8530161-04, 03, 5216445, 100-600-800-1, 101-500-800-1
- קו פתוח לקשישים - מידע ויעוץ לגבי זכויות 14:00-17:00 ל 02-6521218
- עזר מציון - מוקד רופא חירום שבת בני ברק: 03-5742742 ירושלים: 02-5002111
- ידידי נפש עזר מציון - קו ארצי לתמיכה נפשית 1-800-30-30-12
- "לב שומע" - יעוץ חונכי מקצועי ודיסקרטי 21:00-23:00 ימים א-ה 03-6145033 1599-50-32-32
- מרכז הסיוע לנשים דתיות - מוטבחות 02-6730002
- אנוש - קו למשפחות נפגעי נפש ימים א, ו, בין השעות 03-5400672 19:00-22:00
- מוקד ינ"ר - יעוץ נישואין ראשוני המוקד הארצי ההתנדבותי ליעוץ זוגי אישי ומשפחתי א-ה 02-6321600 10:00-18:00
- "שמע בני" המרכז להכוונה וחינוך ימים א' ג' ה' 02-6511613 20:30-22:30 בערב
- משגב המרכז להפניות והתאמת מומחים לבריאות הנפש טל: 02-5808008 בפר: 03-6105404

דחשות סייעות/גננות

למעון בגבול ר"ג-ב"ב, צוות חרדי, 2 תחנות אחרי עיריית ב"ב, ש"ח לשעה 43-55 054-8507450

למעון מקסים בהדר יוסף (מול הלונה פארק) דרושה מטפלת תינוקות, ש"ח לשעה 45 054-7708715

מאבטחים למוסדות

חינוך, עבר ללא דופי, תנאים טובים, רישיון נשק ע"ח החברה 050-2022488

דחש נהג א.ז.צ. לעבודה, מאזור ב"ב

050-4142211

למשרד בב"ב דרושה מזכירה/פחייקטורית להובלת תהליכים ארגוניים, שכן גבוה, נסיון ורישיון חובה

050-8556679

לקהילה בחו"ל בחורים י"ש להשלמת מינינים ולהשגחת כשרות ל-3 חודשים 052-7616639 להתקשר 14:00-20:00

למפעל זמכית דרושה גרפיקאית עם ידע בציוו, באזור צומת גהה

050-8556679

דרושות מטפלות למעון יום/לצהרון למשרה מלאה/חלקית, במרכז בני ברק, תנאים מצויינים למתאימה 054-4842065

מחפשים עבודה? יותר מ-6,000 משרות פנויות בכל התחומים. גלאט ג'ובס. לוח הדחשים הדתי-חרדי מס' 1. לצפיה במשרות ולהרשמה: www.glatjobs.co.il 073-7055666

דושיים

הודעה

לפי חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, כל מודעה בעיתון זה שיש בה משרה מוצעת או תוארה להכשרה מקצועית או הודעה בדבר שלוחה-מתייחסת לשני המינים הודעה זו מהווה חלק מלשון כל המודעות הנ"ל המתפרסמות בעיתון זה.

לגן פרטי במרכז העיר פ"ת דרושה גננת למ"מ עד השעה 15:13, שכר נאה למתאימה לפרטים

050-7691234

למעון פרטי בגבעת שמואל דרושה מטפלת למשרה מלאה/חלקית לפרטים ניקול

050-7250631

עובדת ניקיון

למועצה הדתית ת"א מחלקת מקואות שעות ערב/בוקר פרטים: 03-6938954

שולות כלה 500 ש"ח

050-6844419

שולות ערב 80 ש"ח

050-6844419

תכשיטים עגילים

ששורות 50 ש"ח ו-100 ש"ח 050-6844419

פח אשפה גדול כתר שחור

כסוף מצב חדש 70 ש"ח ב"ב 052-7121379

פאה מדרגת חומה כתף

שבי פלס 500 ש"ח ב"ב 052-7696656

אופני ילדים מידה 20 אינץ'

18/ אינץ' 50 ש"ח 054-3177932

גלגל אחורי 14 אינץ'/18

אינץ' רק גאנט 20 ש"ח 054-3177932

קונה ספרי קודש ישנים וכן מכתבים מקוריים מגדולי ישראל. תשלום גבוה!

0527674348

ביקוש עבודה

בע"ת ותיק אקדמאי ניסיון בניהול במשרה בכירה 050-4160390

שמלה של שושי יגודיוב

תכלת כהה מהממת מידה 5 -ב 400 ש"ח 052-7116399

חבילות עדשות חדשות

מס' שונים חברות טובות 3 זוגות 60 ש"ח 052-7116399

שמית חורף יחיד חדשה

052-7118267 ש"ח 50

נעלי ניוק כחדש פחות

מחודש בשימוש צבע סגול כהה מידה 39 -ב 100 ש"ח 050-4135002

שרקנים 20 ש"ח כ"א

050-4135002

אופני ילדים אמל רק 150

050-9089110 ש"ח

קו עיתונות

השמועונים המקצועיים המובילים והגדולים באיבור החרדי

דרוש/ה מנהלת חשבונות

סוג 3

- שנתיים ניסיון לפחות
- שליטה בחשבונות חלונות חובה
- לקוחות, ספקים, גביה
- יכולת אירגונית, שידוריות ומקצועיות
- שעות עבודה 9:00-16:00
- עבודה בסניף המרכזי בבני ברק

הול העיר בני ברק נא לציין משרה 203

קו"ח לפקס: 03-5796645

או לאי מייל: sari@kav-itonut.co.il

דרוש/ה מעצב/ת ארט דירקטור/ת לניהול סטודיו והפקה

- התפקיד דרוש גיבוש קונספט, עיצוב קריאטיבי וניהול צוות
- ניסיון בניהול סטודיו - חובה
- ניסיון בניהול סטודיו במשרדי פרסום - יתרון משמעותי
- ניסיון של 3 שנים כמעצב/ת בכיר/ה
- ניסיון בעיצוב דיגיטל - יתרון משמעותי
- יכולת ניהול צוות והכרה עם עולם הדפוס
- יחסי אנוש מצויינים - חובה

העבודה בבני ברק

קו"ח ותיק עבודות למייל:

yair@kav-itonut.co.il

לחברת הפצה

דרוש נהג משאית עם ניסיון מאזור המרכז, רישיון עד 15 טון, נכונות לעבודה גם בשעות לא שגרתיות תנאים מעולים למתאימים

050-6499974

למשרד עו"ד

העוסק בתחומי הליגיטציה האזרחית ודיני עבודה

דרוש/ה עו"ד

היקף משרה: מלאה +שעות נוספות לפי הצורך

דרישות התפקיד:

- ראש גדול
- יכולת ניסוח מצוינת
- יכולת עבודה עצמאית

המשרד ממוקם בסניף 1. משרה זו פונה לנשים וגברים כאחד.

דוא"ל: gitty.katsirlaw@gmail.com

לא לוטף הרצליה דרושות ים

קלינאיות תקשורת • פיזיותרפיות • גננות • מטפלות חינוכיות (סייעות)

אופק תעסוקתי • כלים מקצועיים הדרכות פרטניות ממומחים בתחום האוטיזם

לפרטים נוספים ושליחת קורות חיים: jobstaf@alut.org.il 054-4200843

דרושים עובדים לחלוקת עלונים ועיתונים

בתיבות הדואר והדבקת מודעות בב"ב רצוי עם רכב, העבודה בשעות גמישות, שכר הולם

050-6499974

דרוש/ה מעצב/ת

חרוצה/ה ובעלת/ת מעוף

דרישות התפקיד:

- שליטה בתוכנות: InDesign, illustrator, Photoshop
- הכרה בעולם הדפוס
- יתרון: רקע בעיתונים ועיצוב מודעות מסחריות
- עבודה במשרה מלאה • זמינות מיידית

קו"ח ותיק עבודות למייל: shlomi@kav-itonut.co.il

דרוש/ה מנהלת/ת סטודיו

בעלת/ת יכולות ניהול מוכחות, קריאטיביות ואהבה לעיצוב ותקשורת

דרישות התפקיד:

- שליטה בתוכנות: InDesign, illustrator, Photoshop
- נסיון של שנתיים לפחות בניהול סטודיו
- יתרון: רקע בעיתונים ועיצוב מודעות מסחריות
- עבודה במשרה מלאה • זמינות מיידית

קו"ח ותיק עבודות למייל: shlomi@kav-itonut.co.il

לחברה מובילה בתחומה:

דרוש/ה מנהלת/ת תיקי לקוחות

לעבודה מול לקוחות אסטרטגיים

ניהול מו"מ מול לקוחות עסקיים | מכירת שטחי פרסום ניהול לקוחות קיימים והגדלת תיקי לקוחות

דרישות: ניסיון במכירות - חובה | יכולת ניהול משא ומתן ניסיון בניהול תיקי לקוחות - חובה | יחסי אנוש מצויינים - חובה

קו"ח למייל: yair@kav-itonut.co.il

עם למעלה מ-280 מוצרי תנובה
הכשרים לפסח למהדרין

יש
מזה
לא
אכול
בפסח

תנובה מאחלת חג של שמחה, חירות ואחדות
ומזמינה אתכם ליהנות ביחד עם כל המשפחה,
ממגוון מוצריה האהובים והאיכותיים.

למהדרין בפסח יש תנובה